

Na podlagi sedmega odstavka 21. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G, 65/14, 55/17 in 163/22) izdaja Vlada Republike Slovenije

UREDBO

o izvajanju Sklepa o mehanizmu Unije na področju civilne zaščite

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen (vsebina)

(1) S to uredbo se za opravljanje nalog iz točk (a), (b), (c) in (d) prvega odstavka 6. člena Sklepa št. 1313/2013/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o mehanizmu Unije na področju civilne zaščite (UL L št. 347 z dne 20. 12. 2013, str. 924), zadnjič spremenjenega s Sklepom (EU) 2023/2671 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. novembra 2023 o spremembi Sklepa št. 1313/2013/EU za podaljšanje prehodnega obdobja rescEU (UL L št. 2023/2671 z dne 28. novembra 2023) določajo:

1. nesreče, za katere se ocenjujeta tveganje in zmožnost obvladovanja tveganja nesreč;
2. vrste nesreč;
3. vrste ocen tveganj in zmožnosti obvladovanja tveganj nesreč;
4. pristojni organi in njihove naloge;
5. vsebina in priprava ocen tveganj in zmožnosti obvladovanja tveganj nesreč;
6. način sprejetja, dopolnjevanja in spreminjanja ocen tveganj in zmožnosti obvladovanja tveganj nesreč;
7. vsebina, priprava in način sprejetja poročila o obvladovanju tveganj nesreč Evropski komisiji (v nadaljnjem besedilu: poročilo za Evropsko komisijo);
8. roki za pripravo ocen tveganj in zmožnosti obvladovanja tveganj nesreč ter za pripravo in posredovanje poročila za Evropsko komisijo.

(2) Ta uredba se smiselno uporablja tudi za pripravo ocen tveganj in zmožnosti obvladovanja tveganj nesreč na lokalni ravni, če se samoupravne lokalne skupnosti odločijo, da jih pripravijo.

(3) Ta uredba ne posega v načrtovanje in izvajanje aktivnosti na področju obvladovanja tveganj nesreč iz pristojnosti ministrstev, ki jih določajo področni predpisi.

2. člen (nesreče in vrste nesreč)

(1) Nesreče, za katere se ocenjujejo tveganja in zmožnost obvladovanja tveganja nesreč, in njihova opredeljenost glede vrste nesreč iz drugega odstavka tega člena so določeni v Prilogi, ki je sestavni del te uredbe.

(2) Vrste nesreč so:
– nesreče s ključnim tveganjem;

- nesreče z majhno verjetnostjo, vendar hudimi vplivi;
- nesreče z večdržavnimi čezmejnimi vplivi;
- nesreče, ki jih povzročajo ali intenzivirajo podnebne spremembe;
- nesreče brez opredeljenosti.

(3) Nesreča, razen nesreča brez opredeljenosti, je lahko opredeljena z več kot eno možnostjo izbire vrste nesreče iz prejšnjega odstavka.

(4) Nesreča s ključnim tveganjem ne more biti obenem opredeljena kot nesreča z majhno verjetnostjo, vendar hudimi vplivi.

3. člen **(nesreče s ključnim tveganjem)**

(1) Nesreča s ključnim tveganjem je nesreča z zelo veliko (4.) stopnjo tveganja nesreče, ki se ugotovi v oceni tveganja nesreče.

(2) Nesreča s ključnim tveganjem je lahko tudi:

1. nesreča, za katero je zaznano nastajajoče tveganje;
2. nesreča, za katero je zaznano povečanje tveganja zaradi novih okoliščin oziroma je mogoče, da je tveganje nesreče večje od ocenjenega v oceni tveganja te nesreče;
3. nesreča, ki jo v pomembni meri povzročajo ali intenzivirajo podnebne spremembe;
4. nesreča z večdržavnimi čezmejnimi vplivi iz tretje alineje drugega odstavka prejšnjega člena ali nesreča, ki lahko povzroči večdržavne čezmejne vplive, vendar ne spada med nesreče z večdržavnimi čezmejnimi vplivi iz tretje alineje drugega odstavka prejšnjega člena;
5. nesreča z zelo veliko (5.) stopnjo verjetnosti;
6. nesreča, za katero je ob ugotovljeni veliki (4.) ali zelo veliki (5.) stopnji skupnih vplivov nesreče težko zanesljivo oceniti njene vplive, območje pojavljanja in verjetnost;
7. nesreča, za katero je ugotovljeno tveganje zanjo znatno večje, kot je sprejemljivo tveganje te nesreče;
8. nesreča, za katero je ugotovljena nižja stopnja zmožnosti obvladovanja tveganja glede na ugotovljeno stopnjo tveganja nesreče, upoštevajoč pri tem 5. točko tretjega odstavka 24. člena te uredbe;
9. nesreča, za katero bi z uvrstitvijo med nesreče s ključnim tveganjem lahko za obvladovanje njenega tveganja uporabili finančna sredstva Evropske unije.

(3) Kot nesreče s ključnim tveganjem iz prejšnjega odstavka ne morejo biti določene nesreče, za katere ni bilo opravljeno ocenjevanje tveganja v skladu s to uredbo.

4. člen **(nesreče z majhno verjetnostjo, vendar hudimi vplivi)**

(1) Nesreča z majhno verjetnostjo, vendar hudimi vplivi, je nesreča z veliko (4.) ali zelo veliko (5.) skupno stopnjo vplivov in hkrati majhno (2.) ali zelo majhno (1.) stopnjo verjetnosti, ki se ugotovi v oceni tveganja nesreče.

(2) Nesreča z majhno verjetnostjo, vendar hudimi vplivi, je lahko tudi nesreča, ki se zgodi z neznačilno veliko intenzivnostjo, nepredvidljivostjo, velikim teritorialnim, lahko tudi čezmejnim obsegom, kompleksnostjo in dolgotrajnostjo glede na splošno poznano pojavljanje te nesreče in:

- povzroči neobičajno velik obseg vplivov na ljudi, gospodarskih in okoljskih vplivov in vplivov na kulturno dediščino ter političnih in družbenih vplivov glede na poznano pojavljanje obravnavane nesreče, ne glede na njeno verjetnost;
- pri kateri so bile pri zaščiti in reševanju oziroma odzivu na nesrečo v Republiki Sloveniji potrebne tudi zmogljivosti v silah in sredstvih za zaščito, reševanje in pomoč na ravni Evropske unije za zagotavljanje pomoči državam članicam Evropske unije in sodelujočim državam v mehanizmu Unije na področju civilne zaščite, ker se nanjo z zmogljivostmi v silah in sredstvih za zaščito, reševanje in pomoč v Republiki Sloveniji ter tistimi, ki so jih države predhodno odredile v okviru evropskega nabora

civilne zaščite, ni bilo mogoče učinkovito odzvati oziroma je bilo ocenjeno, da bo ob pojavu in intenziteti določene nesreče v Republiki Sloveniji pri odzivu potrebna njihova uporaba.

(3) Med nesreče z majhno verjetnostjo, vendar hudimi vplivi, iz prejšnjega odstavka ne morejo biti uvrščene nesreče iz prejšnjega člena in nesreče, za katere ni bilo opravljeno ocenjevanje tveganja v skladu s to uredbo.

5. člen **(nesreče z večdržavnimi čezmejnimi vplivi)**

Nesreče z večdržavnimi čezmejnimi vplivi so na ravni Evropske unije opredeljene kot nesreče, ki imajo lahko velike, kompleksne in hkratne vplive v več državah članicah Evropske unije, sodelujočih državah v mehanizmu Unije na področju civilne zaščite ter drugih evropskih državah, ki obenem niso države nastanka nesreče, ne glede na to, ali imajo skupno mejo ali ne, in za katere se na ravni Evropske unije oblikujejo cilji Unije za odpornost na nesreče na področju civilne zaščite in scenariji nesreč. Te nesreče lahko povzročijo tudi pojav ene ali več drugih (kaskadnih oziroma verižnih) nesreč.

6. člen **(nesreče, ki jih povzročajo ali intenzivirajo podnebne spremembe)**

Nesreče, ki jih povzročajo ali intenzivirajo podnebne spremembe, so nesreče, ki se v Republiki Sloveniji zaradi podnebnih sprememb pojavljajo pogosteje, povzročajo večje vplive in se pojavljajo tudi na območjih in v obdobjih, ki do zdaj niso bila običajna za te nesreče, in nesreče, ki se zaradi podnebnih sprememb pojavljajo na novo.

7. člen **(vrste ocen tveganj in zmožnosti obvladovanja tveganj nesreč)**

(1) Ocene tveganj in zmožnosti obvladovanja tveganj nesreč so ocene, s katerimi se sistematično in enotno ocenjujeta tveganje nesreč in zmožnost obvladovanja tveganj nesreč.

(2) Vrste ocen tveganj in zmožnosti obvladovanja tveganj nesreč so:

- ocene tveganja in zmožnosti obvladovanja tveganja nesreč na lokalni ravni;
- ocene tveganja in zmožnosti obvladovanja tveganja nesreč za celotno območje države oziroma za posamezna območja države (v nadaljnjem besedilu: ocene tveganja in zmožnosti obvladovanja tveganja nesreč);
- državna ocena tveganj in zmožnosti obvladovanja tveganj nesreč kot skupna ocena tveganj in zmožnosti obvladovanja tveganj nesreč, ki za državo predstavljajo ugotovljena tveganja (v nadaljnjem besedilu: državna ocena tveganj in zmožnosti obvladovanja tveganj nesreč);
- ocene tveganja nesreče ali tveganja več nesreč s čezmejnimi vplivi (v nadaljnjem besedilu: večdržavne ocene tveganja ene ali več nesreč s čezmejnimi vplivi).

II. PRISTOJNI ORGANI IN NJIHOVE NALOGE

8. člen **(nosilci)**

(1) Ministrstva in drugi državni organi, pristojni za pripravo ocen tveganja in zmožnosti obvladovanja tveganja nesreč (v nadaljnjem besedilu: nosilci), so določeni v Prilogi te uredbe.

(2) Nosilci so odgovorni za ustreznost in usklajenost vsebin ter za usklajevanje priprave ocen tveganja in zmožnosti obvladovanja tveganja nesreč iz svojih pristojnosti.

(3) Nosilci med pripravo ocene tveganja in zmožnosti obvladovanja tveganja nesreče skupaj s sodelujočimi organi in drugimi sodelujočimi iz 9. člena te uredbe:

- pripravijo oziroma zagotovijo vsebine, potrebne za pripravo ocen tveganja in zmožnosti obvladovanja tveganja nesreče;
- določijo uporabljene metode in tehnike pri pripravi ocene tveganja nesreče;
- uskladijo stopnjo zanesljivosti rezultatov analiz scenarijev nesreče;
- opredelijo sprejemljivo tveganje nesreče, če je mogoče;
- določijo in pripravijo druge vsebine, pomembne za pripravo ocene tveganja in zmožnosti obvladovanja tveganja nesreče.

(4) Nosilci za opravljanje nalog po tej uredbi zagotovijo kadrovske in finančne vire. Če so posamezna ministrstva ali drugi državni organi pristojni za pripravo več ocen tveganja in zmožnosti obvladovanja tveganja nesreč, lahko določijo koordinatorja.

(5) Če je za pripravo ocene tveganja in zmožnosti obvladovanja tveganja nesreče določenih več nosilcev, medsebojno uskladijo naloge.

(6) Nosilci lahko predlagajo spremembe meril tveganja nesreč iz 17. člena te uredbe in se o njih uskladijo z državnim koordinacijskim organom iz 10. člena te uredbe.

(7) Nosilci sami ali na predlog nosilca, pristojnega za drugo nesrečo, določijo nesreče s ključnim tveganjem iz drugega odstavka 3. člena te uredbe in nesreče z majhno verjetnostjo, vendar hudimi vplivi, iz drugega odstavka 4. člena te uredbe najmanj 18 mesecev pred prvim naslednjim rokom za poročanje Evropski komisiji o obvladovanju tveganj nesreč. O tem morajo najpozneje v 30 dneh od odločitve seznaniti državni koordinacijski organ iz 10. člena te uredbe.

(8) Ministrstva in drugi pristojni državni organi lahko, ne glede na seznam nesreč iz Priloge te uredbe, dodatno predlagajo nesreče, za katere menijo, da je treba zanje pripraviti ocene tveganja in zmožnosti obvladovanja tveganja nesreč.

(9) Nosilci o opravljenih aktivnostih, povezanih s pripravo ocen tveganja in zmožnosti obvladovanja tveganja nesreč, poročajo državnemu koordinacijskemu organu iz 10. člena te uredbe do konca februarja za preteklo koledarsko leto in dodatno glede na njegovo zahtevo.

9. člen (sodelovanje)

(1) Pri pripravi ocen tveganja in zmožnosti obvladovanja tveganja nesreč sodelujejo tudi druga ministrstva in drugi organi (v nadaljnjem besedilu: sodelujoči organi), ki so odgovorni za ustreznost ter usklajenost vsebin iz svoje pristojnosti.

(2) Sodelujoči organi za opravljanje nalog po tej uredbi zagotovijo kadrovske in finančne vire.

(3) V pripravo ocen tveganja in zmožnosti obvladovanja tveganja nesreč lahko nosilci vključijo tudi zavode, gospodarske družbe, strokovne, raziskovalne, nevladne in druge organizacije (v nadaljnjem besedilu: drugi sodelujoči).

(4) Sodelujoči organi in drugi sodelujoči lahko predlagajo spremembe meril tveganja nesreč iz 17. člena te uredbe in se o njih uskladijo z državnim koordinacijskim organom.

(5) Sodelujoči organi in drugi sodelujoči na lastno pobudo ali na pobudo nosilcev sodelujejo pri pregledu trenutnih ocen tveganja in zmožnosti obvladovanja tveganja nesreč ter nosilec predlagajo predloge dopolnitev ali sprememb ocen tveganja in zmožnosti obvladovanja tveganja nesreč.

10. člen (državni koordinacijski organ)

(1) Državni koordinacijski organ za ocene tveganj in zmožnosti obvladovanja tveganj nesreč (v nadaljnjem besedilu: državni koordinacijski organ) sestavljata ministrstvo, pristojno za okolje, podnebje in energijo, in ministrstvo, pristojno za naravne vire in prostor.

(2) Državni koordinacijski organ:

1. spremlja in usklajuje pripravo ocen tveganja in zmožnosti obvladovanja tveganja nesreč z nosilci in sodelujočimi organi;
2. pripravi državno oceno tveganj in zmožnosti obvladovanja tveganj nesreč v sodelovanju in soglasju z nosilci;
3. sodeluje z medresorsko delovno skupino za ocene tveganj in zmožnosti obvladovanja tveganj nesreč iz 11. člena te uredbe;
4. pripravi poročila za seznanitev Vlade Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: vlada) o opravljenih aktivnostih na področju ocenjevanja tveganj in zmožnosti obvladovanja tveganj nesreč praviloma enkrat na leto oziroma po potrebi ali na zahtevo vlade;
5. v sodelovanju s pristojnimi nosilci pripravi poročilo za Evropsko komisijo in ga po sprejetju na vladi posreduje Evropski komisiji;
6. predlaga ministrstvu, lahko pa tudi neposredno vladi, pripravo ocen tveganja in zmožnosti obvladovanja tveganja nesreč za nesreče, za katere ocene še niso pripravljene, sodeluje pri pregledu že pripravljenih ocen tveganja in zmožnosti obvladovanja tveganja nesreč in predlaga nosilcem vsebinske predloge dopolnitev ali sprememb teh ocen;
7. nosilce in po potrebi sodelujoče organe obvešča ter jim posreduje informacije in podatke Evropske komisije ter novosti s področja obvladovanja tveganj nesreč, ki se navezujejo na vsebine te uredbe;
8. opravlja druge naloge po odločitvi vlade.

(3) Ministrstvi iz prvega odstavka tega člena se dogovorita o opravljanju nalog državnega koordinacijskega organa.

11. člen (medresorska delovna skupina)

(1) V medresorsko delovno skupino za ocene tveganj in zmožnosti obvladovanja tveganj nesreč (v nadaljnjem besedilu: medresorska delovna skupina) vlada imenuje predstavnike nosilcev in sodelujočih organov.

(2) Medresorsko delovno skupino vodita ministrstvo, pristojno za okolje, podnebje in energijo, in ministrstvo, pristojno za naravne vire in prostor.

(3) Nalogi medresorske delovne skupine sta zlasti:

- spremljanje priprave ocen tveganj in zmožnosti obvladovanja tveganj nesreč;
- usklajevanje dela med nosilci in sodelujočimi organi.

(4) Če ministrstva določijo koordinatorje iz četrtega odstavka 8. člena te uredbe, njihove naloge praviloma opravljajo člani medresorske delovne skupine.

III. VSEBINA IN PRIPRAVA OCEN TVEGANJA IN ZMOŽNOSTI OBVLADOVANJA TVEGANJA NESREČ

12. člen (načrt priprave ocene tveganja in zmožnosti obvladovanja tveganja nesreče)

(1) Nosilec pripravi načrt priprave ocene tveganja in zmožnosti obvladovanja tveganja nesreče, kar velja tudi za dopolnitve ali spremembe ocene tveganja in zmožnosti obvladovanja tveganja nesreče, ki vsebuje predvsem:

- sodelujoče organe in druge sodelujoče;
- naloge in roke za pripravo ocene tveganja in zmožnosti obvladovanja tveganja nesreče;

- navedbo vsebine ocene, ki se bo dopolnjevala oziroma spreminjala;
- vire;
- načrt sodelovanja javnosti.

(2) Nosilec z načrtom seznanjeni državni koordinacijski organ, ki lahko predlaga dopolnitve in spremembe načrta.

13. člen **(vsebina ocene tveganja in zmožnosti** **obvladovanja tveganja nesreče)**

(1) Ocena tveganja in zmožnosti obvladovanja tveganja nesreče vsebuje:

1. uvod (naziv ocene tveganja in zmožnosti obvladovanja tveganja nesreče, navedbo sodelujočih organov in drugih sodelujočih, pravne in druge podlage ocene, predstavitev postopka priprave ocene, postopek usklajevanja ocene s strokovno in laično javnostjo, navedbo o prenehanju veljavnosti prejšnje ocene, če obstaja);
2. oceno tveganja nesreče;
3. oceno zmožnosti obvladovanja tveganja nesreče;
4. stopnjo dopustnosti tveganja nesreče;
5. zaključni del s ključnimi ugotovitvami iz ocene tveganja nesreče in ocene zmožnosti obvladovanja tveganja nesreče;
6. povzetek z ugotovitvami iz ocene tveganja nesreče in ocene zmožnosti obvladovanja tveganja nesreče ter zaključnega dela;
7. razlago pojmov, kratic in krajšav;
8. vire;
9. priloge;
10. evidenčni list dopolnitev in sprememb.

(2) Podrobnejše vsebine, usmeritve in pojasnila, predvsem za pripravo vsebin iz 2., 3. in 4. točke prejšnjega odstavka, pripravi državni koordinacijski organ z navodilom za pripravo ocen tveganja in zmožnosti obvladovanja tveganja nesreče.

(3) Ocena tveganja in zmožnosti obvladovanja tveganja nesreče mora vključevati informacijske rešitve, ki omogočajo vključitev ocene v informacijsko-komunikacijske sisteme nosilca.

1. Ocena tveganja nesreče

14. člen **(podlage za pripravo ocene tveganja nesreče)**

(1) Ocena tveganja nesreče iz 2. točke prvega odstavka prejšnjega člena je kompleksen in enoten postopek ugotavljanja tveganja nesreče, analize tveganja nesreče in ovrednotenja tveganja nesreče. Tveganje nesreče je izraženo s kombinacijo vplivov in verjetnosti obravnavane nesreče ter se na podlagi ugotovljenih vplivov in verjetnosti kaže s stopnjo tveganja obravnavane nesreče.

(2) Podlage za pripravo ocene tveganja nesreče se pridobi predvsem iz:

- analiz zgodovinskih, arhivskih in drugih podatkov o preteklih nesrečah;
- raziskav, študij in analiz ter drugih strokovnih podlag o nesrečah;
- že pripravljenih ocen ogroženosti in ocen tveganja nesreč;
- drugih strokovnih podlag.

(3) Pri pripravi ocene tveganja nesreče se lahko upoštevajo tudi podatki o:

- podnebni, orografski, hidrološki, geološki, vegetacijski, zoološki, epidemiološki, seizmološki in ekološki značilnosti obravnavanega območja;

- prostorskih značilnostih obravnavanega območja (gostota poselitve in pozidava, lokacija pomembnih objektov za zaščito in reševanje, objekti, ki dodatno ogrožajo okolico, in drugo);
- gospodarskih, negospodarskih, prometnih, energetskih, komunalnih, demografskih, kulturnih (vključno s podatki o kulturni dediščini), migracijskih in drugih značilnostih obravnavanega območja.

(4) Podlage in podatki za pripravo ocene tveganja nesreče se pridobijo zlasti iz javnih zbirk, podatkov strokovnih organov, nosilcev, sodelujočih organov in drugih sodelujočih ter podatkov samoupravnih lokalnih skupnosti.

(5) Pri pripravi ocene tveganja nesreče se lahko upoštevajo tudi smernice Evropske komisije, ki urejajo ocenjevanje tveganj nesreč, in druge razpoložljive strokovne podlage Evropske komisije, ki se nanašajo na ocenjevanje tveganj nesreč.

15. člen **(vsebina ocene tveganja nesreče)**

(1) Ocene tveganja nesreč vsebujejo:

1. uvod;
2. opis metod in tehnik, uporabljenih pri pripravi ocene tveganja nesreče;
3. ugotavljanje tveganja nesreče z opisom značilnosti nesreče kot pojava;
4. scenarije nesreče in analizo tveganja nesreče:
 - scenarije nesreče;
 - analizo tveganja nesreče:
 - a) vplive in verjetnost nesreče (vplivi na ljudi, gospodarski in okoljski vplivi in vplivi na kulturno dediščino, politični in družbeni vplivi, verjetnost nesreče);
 - b) oceno zanesljivosti scenarijev nesreče in analize tveganja nesreče;
 - določitev scenarija nesreče in pripadajoče analize scenarija nesreče, ki predstavlja nesrečo v pregledih in primerjavah z drugimi nesrečami (v nadaljnjem besedilu: reprezentativni scenarij nesreče);
 - scenarije nesreč in analizo tveganja nesreče ob upoštevanju podnebnih sprememb;
5. ovrednotenje tveganja nesreče:
 - merila tveganja nesreč in primerjava rezultatov analize tveganja nesreče z merili tveganja nesreč;
 - stopnjo tveganja nesreče oziroma posameznih scenarijev nesreče z namenskim grafičnim prikazom vplivov in verjetnosti nesreče oziroma posameznih scenarijev nesreče (v nadaljnjem besedilu: matrika tveganja nesreče ali skupna matrika tveganj nesreč);
 - opredelitev, ali je obravnavana nesreča opredeljena kot nesreča s ključnim tveganjem, nesreča z majhno verjetnostjo, vendar hudimi vplivi, ali nesreča z večdržavnimi čezmejnimi vplivi;
 - preračun in prikaz vplivov nesreče in prikaz stopenj tveganja nesreče glede na teoretično verjetnost nesreče v določenem časovnem obdobju (50 let);
 - prostorska razporeditev tveganja nesreče;
 - ovrednotenje tveganja nesreče ob upoštevanju podnebnih sprememb;
6. povzetek.

(2) Pri pripravi scenarijev nesreče iz 4. točke prejšnjega odstavka se lahko uporabijo strokovne podlage Evropske komisije za pripravo scenarijev nesreč.

(3) V oceni tveganja nesreče, ki je opredeljena kot nesreča z večdržavnimi čezmejnimi vplivi, se v 4. točki prvega odstavka tega člena razdelajo tudi razpoložljivi scenariji nesreč in analize scenarijev nesreč, pripravljeni na ravni Evropske unije

(4) V okviru gospodarskih in okoljskih vplivov in vplivov na kulturno dediščino ter po potrebi političnih in družbenih vplivov iz 4. točke prvega odstavka tega člena se v odvisnosti od obravnavane nesreče pozornost nameni tudi vplivom nesreč na delovanje zdravstvenega sistema, informacijsko-komunikacijskih sistemov, prometne in energetske infrastrukture, oskrbe s pitno vodo in oskrbe z energenti, pri čemer se praviloma uporabijo javno dostopni podatki.

(5) V ocene tveganja nesreč se lahko vključijo tudi vsebine iz ocen ogroženosti za naravno ali drugo nesrečo, vsebine večdržavnih ocen tveganja nesreč s čezmejnimi vplivi iz 19. člena te uredbe in druge vsebine.

(6) Dodatne vsebine in informacije za pripravo ocen tveganja nesreč, vključno z merili tveganja nesreč ter predlogami matrik tveganja nesreče iz 17. člena te uredbe, pripravi državni koordinacijski organ v navodilu za pripravo ocen tveganja in zmožnosti obvladovanja tveganja nesreč iz drugega odstavka 13. člena te uredbe.

16. člen **(ocene tveganja nesreč in podnebne spremembe)**

(1) V oceni tveganja nesreče, na katero posredno ali neposredno vplivajo podnebne spremembe, morajo biti v scenarije nesreč in analizo tveganja nesreče iz četrte alineje 4. točke prvega odstavka prejšnjega člena in ovrednotenja tveganja nesreč iz šeste alineje 5. točke prvega odstavka prejšnjega člena vključene tudi vsebine, povezane s podnebnimi spremembami.

(2) Vsebino iz prejšnjega odstavka pripravi organ, pristojen za področje podnebnih sprememb.

(3) Iz ocene tveganja nesreče mora biti razvidno tudi, kako bodo pričakovane kratkoročne, srednjeročne in dolgoročne podnebne spremembe predvidoma vplivale na teritorialno pojavljanje nesreče, kako se zaradi tega lahko spremenijo oziroma povečajo vplivi nesreče in kateri ter kakšna je pogostost oziroma verjetnost pojavljanja nesreče in s tem velikost oziroma stopnja tveganja nesreče, praviloma v odvisnosti od različnih predpostavk spreminjanja bodočega podnebja.

(4) Vsebino člena iz prejšnjega odstavka pripravi pristojni nosilec v sodelovanju z organom, pristojnim za podnebne spremembe, in sodelujočimi organi.

17. člen **(merila tveganja nesreč in matrike tveganja nesreče)**

(1) Merila tveganja nesreč so merila, s katerimi se v oceni tveganja nesreče ovrednoti rezultate analiz tveganja nesreče na podlagi scenarijev nesreče in določijo stopnje tveganja nesreče. Merila tveganja nesreč so za vse nesreče enotno določena za vplive nesreče na ljudi, gospodarske in okoljske vplive in vplive na kulturno dediščino, za politične in družbene vplive ter za verjetnost nesreče. Na podlagi vplivov in verjetnosti nesreče se ugotavlja stopnja tveganja nesreče.

(2) Vplivi nesreče in verjetnost nesreče so ovrednoteni v petih stopnjah, in sicer zelo majhni (1.), majhni (2.), srednji (3.), veliki (4.) in zelo veliki (5.).

(3) Stopnje tveganja nesreče so ovrednotene v štirih stopnjah, in sicer zelo veliki (4.), ki se označi z rdečo barvo na barvni lestvici matrike tveganj nesreč, veliki (3.), ki se označi z oranžno barvo na barvni lestvici matrike tveganj nesreč, srednji (2.), ki se označi z rumeno barvo na barvni lestvici matrike tveganj nesreč, in majhni (1.), ki se označi z zeleno barvo na barvni lestvici matrike tveganj nesreč.

18. člen **(usklajevanje ocen tveganja nesreč s sosednjimi državami)**

(1) Pri pripravi ocen tveganja nesreč se ocene uskladijo s sosednjimi državami, v skladu z obveznostmi, ki jih je Republika Slovenija sprejela v okviru mednarodnih organizacij oziroma z mednarodnimi pogodbami, če scenariji nesreče vključujejo tudi območja zunaj Republike Slovenije.

(2) Če v oceni tveganja nesreče, ki je opredeljena kot nesreča z večdržavnimi čezmejnimi vplivi, tako scenariji nesreče kot analize scenarijev nesreče vključujejo tudi območja zunaj Republike Slovenije, lahko nosilec vsebino ocene iz 4. točke prvega odstavka 15. člena te uredbe pripravi in

uskлади v sodelovanju s sorodnimi organi sosednjih držav. Pri tem se smiselno upoštevajo tudi določbe 19. člena te uredbe.

19. člen **(večdržavne ocene tveganja ene ali več nesreč s čezmejnimi vplivi)**

(1) Ministrstva in drugi državni organi, drugi sodelujoči ali samoupravne lokalne skupnosti s pristojnimi oziroma sorodnimi organi ene ali več drugih držav so lahko udeleženi pri pripravi večdržavnih ocen tveganja ene ali več nesreč s čezmejnimi vplivi, pri čemer se uskladijo glede obravnavanih nesreč, vsebine ocene, obsega obravnavanega območja, metodologije, jezika, v katerem bo ocena napisana, nalog sodelujočih in tehničnih pogojev.

(2) Ocene iz prejšnjega odstavka, ki se nanašajo na območje Republike Slovenije se, kadar obravnavano območje teh ocen vključuje večji del države in če je mogoče, ovrednoti z merili tveganja nesreč.

(3) Če ocena iz prvega odstavka tega člena ni napisana v slovenskem jeziku, udeleženi organi iz Republike Slovenije iz prvega odstavka tega člena rezultate in ugotovitve iz ocene, ki se nanašajo na območje Republike Slovenije, ter povzetek prevedejo v slovenščino.

(4) Nosilci zagotovijo spremljanje priprave ocen iz prvega odstavka tega člena, če v njihovo pripravo niso neposredno vključeni. Nosilce o nameri priprav ocen iz prvega odstavka tega člena, če nosilci, kot jih določa ta uredba, v pripravo niso neposredno vključeni, obvestijo druga ministrstva in drugi državni organi, drugi sodelujoči in samoupravne lokalne skupnosti iz prvega odstavka tega člena, ki sodelujejo pri pripravi teh ocen oziroma s temi podatki razpolgajo.

(5) Ministrstva in drugi državni organi ter drugi sodelujoči, ki so vključeni v pripravo ocen iz prvega odstavka tega člena, o aktivnostih in rezultatih ter ugotovitvah teh ocen obveščajo tudi samoupravne lokalne skupnosti na območjih, ki jih te ocene teritorialno vključujejo, če v pripravo teh ocen samoupravne lokalne skupnosti niso vključene.

(6) Če so za pripravo ocen iz prvega odstavka tega člena zagotovljena finančna sredstva Evropske komisije, ministrstva in drugi državni organi, ki sodelujejo oziroma so vključeni v pripravo teh ocen, z ocenami seznanijo tudi državni koordinacijski organ.

2. Ocena zmožnosti obvladovanja tveganja nesreče

20. člen **(vsebina ocene zmožnosti obvladovanja tveganja nesreče)**

(1) Zmožnost obvladovanja tveganja nesreče je sposobnost vzdrževanja, zmanjšanja, prilagoditve ali ublažitve tveganja nesreče, ugotovljenega z oceno tveganja nesreče, do ravni sprejemljivega tveganja nesreče, na področjih ocene tveganja nesreče, načrtovanja aktivnosti in ukrepov za preventivo in pripravljenost (v nadaljnjem besedilu: načrtovanje ukrepov za preventivo in pripravljenost) ter izvajanja aktivnosti in ukrepov za preventivo in pripravljenost (v nadaljnjem besedilu: izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost) z vidika upravnih, tehničnih ter finančnih zmožnosti. Ocena zmožnosti obvladovanja tveganja nesreče iz 3. točke prvega odstavka 13. člena te uredbe pomeni enoten postopek ugotavljanja zmožnosti obvladovanja tveganja nesreče, na način, določen s to uredbo.

(2) Ocena zmožnosti obvladovanja tveganja nesreče vsebuje:

1. uvod;
2. sprejemljivo tveganje nesreče ter opis ukrepov za preventivo in pripravljenost iz razvidov ukrepov za preventivo in pripravljenost;
3. oceno zmožnosti obvladovanja tveganja nesreče:

- odgovore na vprašanja o zmožnosti obvladovanja tveganja na področjih ocene tveganja nesreče, načrtovanja ukrepov za preventivo in pripravljenost ter izvajanju ukrepov za preventivo in pripravljenost z vidika upravnih, tehničnih ter finančnih zmožnosti;
 - postopek in rezultate ocenjevanja zmožnosti obvladovanja tveganja nesreče na višjih ravneh, skupno oceno zmožnosti obvladovanja tveganja nesreče;
4. povzetek;
 5. ugotovitve s pojasnili.

(3) V oceno zmožnosti obvladovanja tveganja nesreče se lahko vključijo tudi predlogi aktivnosti za sistemsko ureditev obvladovanja tveganja obravnavane nesreče na podlagi veljavnih politik, aktov in strateških dokumentov s področja tveganja obravnavane nesreče.

(4) Dodatne vsebine in informacije za pripravo ocen zmožnosti obvladovanja tveganja nesreč, vključno s postopkom ocenjevanja zmožnosti obvladovanja tveganja nesreče, vprašalnikom za oceno zmožnosti obvladovanja tveganja nesreče za pripravo vsebin iz 3. točke drugega odstavka tega člena in povzetka iz 4. točke drugega odstavka tega člena, pripravi državni koordinacijski organ v navodilu za pripravo ocen tveganja in zmožnosti obvladovanja tveganja nesreč iz drugega odstavka 13. člena te uredbe.

21. člen

(ugotavljanje zmožnosti obvladovanja tveganja nesreče)

Zmožnost obvladovanja tveganja nesreče se ovrednoti s štirimi stopnjami, in sicer zelo majhno (1.), ki je označena z rdečo barvo na barvni lestvici, majhno (2.), ki je označena z oranžno barvo na barvni lestvici, srednjo (3.), ki je označena z rumeno barvo na barvni lestvici, in veliko (4.) stopnjo, ki je označena z zeleno barvo na barvni lestvici stopenj zmožnosti obvladovanja tveganja nesreč.

22. člen

(razvid ukrepov za preventivo in pripravljenost)

(1) Razvid ukrepov za preventivo in pripravljenost je strnjen, celovit ter enovit pregled načrtovanja in izvajanja ukrepov za preventivo ter pripravljenost za nesrečo. Razvidi vsebujejo:

1. naziv nesreče, nosilca ali sodelujočega organa, ocenjevalno obdobje;
2. predstavitev ukrepov za preventivo in pripravljenost, ki vsebuje naziv ukrepov za preventivo in pripravljenost, opis ukrepov za preventivo in pripravljenost, cilje ter prednostne ukrepe za preventivo in pripravljenost;
3. načrtovanje ukrepov, ki vsebuje pravne podlage, nosilce ukrepov za preventivo in pripravljenost in njihove naloge, sodelujoče organe in njihove naloge, časovnico ukrepov za preventivo in pripravljenost z določitvijo faz, sodelovanje javnosti, stroške načrtovanja ukrepov za preventivo in pripravljenost, finančne in materialne vire za načrtovanje ukrepov za preventivo in pripravljenost ter prednostne ukrepe za preventivo in pripravljenost;
4. izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost, ki vsebuje pravne podlage, nosilce ukrepov za preventivo in pripravljenost in njihove naloge, sodelujoče organe in njihove naloge, opis izvajanja ukrepov za preventivo in pripravljenost, časovnico izvajanja ukrepov za preventivo in pripravljenost z določitvijo faz, mednarodno sodelovanje pri izvajanju ukrepov za preventivo in pripravljenost, rezultate izvajanja ukrepov za preventivo in pripravljenost, stroške izvajanja ukrepov za preventivo in pripravljenost, finančne in materialne vire za izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost ter prednostne ukrepe za preventivo in pripravljenost;
5. druge vsebine po potrebi, ki vsebujejo predvsem nova spoznanja in vrednotenje sprememb.

(2) V razvidih ukrepov za preventivo in pripravljenost se lahko navedejo tudi spletne povezave do podrobnejših vsebin, ki se navezujejo na vsebine iz prejšnjega odstavka.

(3) Vsebina razvidov ukrepov za preventivo in pripravljenost mora biti usklajena med nosilci in sodelujočimi organi. Za obravnavano nesrečo se lahko pripravi več razvidov.

(4) Razvid ukrepov za preventivo in pripravljenost se pripravi na obrazcu, objavljenem v navodilu za pripravo ocen tveganja in zmožnosti obvladovanja tveganja nesreč iz drugega odstavka 13. člena te uredbe.

(5) Razvid ukrepov za preventivo in pripravljenost se priloži oceni tveganja in zmožnosti obvladovanja tveganja nesreče kot priloga ocene.

23. člen **(sprejemljivo tveganje nesreče)**

(1) Sprejemljivo tveganje nesreče iz 2. točke drugega odstavka 20. člena te uredbe je za državo še sprejemljiva dolgoročna raven vplivov in verjetnosti nesreče.

(2) Sprejemljivo tveganje nesreče vsebuje:

- še sprejemljive vplive na ljudi (število mrtvih, ranjenih ali bolnih in trajno preseljenih), še sprejemljivo stopnjo vplivov na ljudi;
- še sprejemljivo višino gospodarskih in okoljskih vplivov in vplivov na kulturno dediščino ali posameznih vsebin v okviru teh vplivov, še sprejemljivo stopnjo gospodarskih in okoljskih vplivov in vplivov na kulturno dediščino;
- še sprejemljivo višino političnih in družbenih vplivov (ali posameznih vsebin v okviru teh vplivov), še sprejemljivo stopnjo političnih in družbenih vplivov;
- še sprejemljivo verjetnost nesreče oziroma stopnjo verjetnosti nesreče;
- ciljno obdobje za doseg sprejemljivega tveganja nesreče, če je mogoče.

(3) Sprejemljivo tveganje nesreče določi nosilec s sodelujočimi organi. Nosilec s predlogom sprejemljivega tveganja nesreče seznaní državni koordinacijski organ, ki nanj lahko da pripombe.

(4) Sprejemljivo tveganje nesreče se upošteva kot eden izmed ciljev pri obvladovanju tveganja nesreče.

3. Dopustnost tveganja nesreče

24. člen **(dopustnost tveganja nesreče)**

(1) Dopustnost tveganja nesreče se določa na podlagi rezultatov ocene tveganja nesreče in ocene zmožnosti obvladovanja tveganja nesreče ter na podlagi drugih podatkov.

(2) Dopustnost tveganja nesreče, ki se izrazi s stopnjami dopustnosti tveganja nesreče, je lahko:

- nedopustna (4.) stopnja, če je za nesrečo iz ocene tveganja nesreče ugotovljena zelo velika (4.) stopnja tveganja;
- pogojno nedopustna (3.) stopnja, če je za nesrečo iz ocene tveganja nesreče ugotovljena velika (3.) stopnja tveganja;
- pogojno dopustna (2.) stopnja, če je za nesrečo iz ocene tveganja nesreče ugotovljena srednja (2.) stopnja tveganja;
- dopustna (1.) stopnja, če je za nesrečo iz ocene tveganja nesreče ugotovljena majhna (1.) stopnja tveganja.

(3) Stopnja dopustnosti tveganja nesreče se, razen za nesreče, za katere je določena nedopustna (4.) stopnja tveganja nesreče, poveča za eno stopnjo, če:

1. je zanjo v analizi reprezentativnega scenarija nesreče iz ocene tveganja nesreče ugotovljena zelo velika (5.) stopnja vplivov na ljudi, gospodarskih in okoljskih vplivov in vplivov na kulturno dediščino;
2. je v analizi reprezentativnega scenarija nesreče iz ocene tveganja nesreče ugotovljena zelo velika (5.) stopnja verjetnosti nesreče;

3. je v oceni zmožnosti obvladovanja tveganja nesreče ugotovljena skupna vrednost zmožnosti obvladovanja tveganja obravnavane nesreče 3,00 ali nižja;
4. je v oceni zmožnosti obvladovanja tveganja nesreče ugotovljena vrednost zmožnosti obvladovanja tveganja nesreče za enega ali več posameznih vsebinskih sklopov (ocena tveganja nesreče, načrtovanje ukrepov za preventivo in pripravljenost, izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost) 2,50 ali nižja;
5. je v oceni zmožnosti obvladovanja tveganja nesreče stopnja zmožnosti obvladovanja tveganja nesreče za stopnjo ali več nižja od ugotovljene stopnje tveganja nesreče, upoštevajoč razliko v barvnih lestvicah stopnje tveganja nesreč in stopnje zmožnosti obvladovanja tveganja nesreč;
6. je ugotovljeno, da s trenutnim načinom načrtovanja in izvajanja ukrepov za preventivo in pripravljenost ni mogoče zaznavno zmanjšati tveganja nesreče, zlasti v povezavi do sprejemljivega tveganja nesreče, ali da se tveganje nesreče, kljub načrtovanju in izvajanju ukrepov za preventivo in pripravljenost, celo povečuje.

(4) Stopnja dopustnosti tveganja nesreče, razen za nesreče, za katere je določena dopustna (1.) stopnja tveganja nesreče, se zmanjša za eno stopnjo, če je stopnja zmožnosti obvladovanja tveganja nesreče v oceni zmožnosti obvladovanja tveganja nesreče za dve ali več stopenj višja od ugotovljene stopnje tveganja nesreče, upoštevajoč razliko v barvnih lestvicah stopnje tveganja nesreč in stopnje zmožnosti obvladovanja tveganja nesreč.

(5) Stopnja dopustnosti tveganja nesreče se lahko izrazi tudi z barvno lestvico stopenj dopustnosti tveganja nesreč.

(6) Informacije za pripravo vsebin iz tega člena pripravi državni koordinacijski organ v navodilu za pripravo ocen tveganja in zmožnosti obvladovanja tveganja nesreč iz drugega odstavka 13. člena te uredbe.

IV. DRŽAVNA OCENA TVEGANJ IN ZMOŽNOSTI OBVLADOVANJA TVEGANJ NESREČ

25. člen **(vsebina državne ocene tveganj in zmožnosti obvladovanja tveganj nesreč)**

(1) Državna ocena tveganj in zmožnosti obvladovanja tveganj nesreč vsebuje:

1. uvod (naziv državne ocene tveganj in zmožnosti obvladovanja tveganj nesreč, navedbo o sodelujočih organih, pravne in druge podlage ocene, postopek priprave ocene, navedbo o prenehanju veljavnosti prejšnje ocene);
2. državno oceno tveganj nesreč;
3. državno oceno zmožnosti obvladovanja tveganj nesreč;
4. dopustnost tveganja nesreč;
5. zaključni del z ugotovitvami iz državne ocene tveganj nesreč in državne ocene zmožnosti obvladovanja tveganj nesreč;
6. razlago pojmov, kratic in krajšav;
7. vire;
8. priloge;
9. evidenčni list dopolnitev in sprememb.

(2) Priloge iz 8. točke prejšnjega odstavka vsebujejo zlasti pregled izbranih scenarijev nesreč, scenarijev več mogočih kaskadnih oziroma verižnih nesreč, scenarijev, ki opredeljujejo potek več mogočih medsebojno neodvisnih nesreč, scenarijev nesreč z večdržavnimi čezmejnimi vplivi in analiz scenarijev teh nesreč iz ocen tveganja nesreč ter izbrane razvide ukrepov za preventivo in pripravljenost iz ocen zmožnosti obvladovanja tveganja nesreč.

(3) Državna ocena tveganj in zmožnosti obvladovanja tveganj nesreč mora vključevati informacijske rešitve, ki omogočajo vključitev ocene v informacijsko-komunikacijski sistem državnega koordinacijskega organa.

1. Državna ocena tveganj nesreč

26. člen **(vsebina državne ocene tveganj nesreč)**

(1) Državna ocena tveganj nesreč iz 2. točke prvega odstavka prejšnjega člena vsebuje:

1. uvod;
2. merila tveganja nesreč;
3. povzetke ocen tveganja nesreč iz ocen tveganja in zmožnosti obvladovanja tveganja nesreč, vključno s primerjavo rezultatov analiz scenarijev nesreč iz ocen tveganja nesreč z merili tveganja nesreč in z matrikami tveganja nesreč, preračun in prikaz vplivov nesreče in stopenj tveganja nesreč glede na teoretično verjetnost nesreče v določenem časovnem obdobju (50 let);
4. skupno oceno tveganj nesreč, skupne matrike tveganj nesreč, preračun in skupen prikaz vplivov nesreče in stopenj tveganja nesreč glede na teoretično verjetnost nesreč v določenem časovnem obdobju (50 let).

(2) V državno oceno tveganj nesreč morajo biti samostojno vključene tudi vsebine, povezane z že zaznanimi in predvidenimi bodočimi podnebnimi spremembami, ki jih pripravi organ, pristojen za področje podnebnih sprememb, ter vsebine iz ocen tveganja nesreč, iz katerih je razvidno, kako podnebne spremembe vplivajo na posamezne nesreče.

(3) V državno oceno tveganj nesreč se lahko vključijo tudi vsebine večdržavnih ocen tveganja nesreč in druge vsebine.

2. Državna ocena zmožnosti obvladovanja tveganj nesreč

27. člen **(vsebina državne ocene zmožnosti obvladovanja tveganj nesreč)**

Državna ocena zmožnosti obvladovanja tveganj nesreč iz 3. točke prvega odstavka 25. člena te uredbe vsebuje:

1. uvod,
2. splošen opis sprejemljivega tveganja nesreč ter načrtovanja in izvajanja ukrepov za preventivo in pripravljenost;
3. postopek ocenjevanja zmožnosti obvladovanja tveganja nesreče;
4. povzetke iz 4. točke drugega odstavka 20. člena te uredbe in ugotovitve s pojasnili iz 5. točke drugega odstavka 20. člena te uredbe;
5. skupno oceno zmožnosti obvladovanja tveganj nesreč.

V. OCENE TVEGANJ IN ZMOŽNOSTI OBVLADOVANJA TVEGANJ NESREČ NA LOKALNI RAVNI

28. člen **(ocene tveganj in zmožnosti obvladovanja tveganj nesreč na lokalni ravni)**

Samoupravna lokalna skupnost lahko na podlagi svojih procesov in postopkov ugotavljanja tveganj nesreč pripravi tudi ocene tveganja in zmožnosti obvladovanja tveganja nesreč za nesreče, ki niso navedene v Prilogi te uredbe ter za katere meni ali ugotovi, da zanjo lahko predstavljajo pomembna tveganja nesreč, in sodeluje pri pripravi ocen iz 19. člena te uredbe.

VI. SPREJETJE IN JAVNOST OCEN TVEGANJ IN ZMOŽNOSTI OBVLADOVANJA TVEGANJ NESREČ

29. člen

(sprejetje ocen tveganj in zmožnosti obvladovanja tveganj nesreč)

- (1) Ocene tveganja in zmožnosti obvladovanja tveganja nesreč sprejmejo pristojni ministri oziroma predstojnik pristojnega državnega organa.
- (2) Državno oceno tveganj in zmožnosti obvladovanja tveganj nesreč sprejme vlada.
- (3) Ocene tveganj in zmožnosti obvladovanja tveganj nesreč, ki jih pripravijo samoupravne lokalne skupnosti, sprejme župan.

30. člen

(sodelovanje javnosti pri pripravi ocen tveganja in zmožnosti obvladovanja tveganja nesreč)

- (1) Sodelovanje zainteresirane javnosti pri pripravi, dopolnjevanju in spreminjanju ocen tveganja in zmožnosti obvladovanja tveganja nesreč se praviloma omogoči z javno predstavitvijo predlogov ocen tveganja in zmožnosti obvladovanja tveganja nesreč oziroma njihovih sprememb in dopolnitev na spletu.
- (2) Zbrani predlogi in mnenja se po presoji nosilca vključijo v vsebino ocen tveganja in zmožnosti obvladovanja tveganja nesreč.

31. člen

(javnost ocen tveganj in zmožnosti obvladovanja tveganj nesreč)

- (1) Ocene tveganj in zmožnosti obvladovanja tveganj nesreč so javne, razen podatkov, ki so določeni kot tajni v skladu z zakonom, ki ureja tajne podatke.
- (2) Nosilci sprejete ocene tveganja in zmožnosti obvladovanja tveganja nesreč, brez podatkov, ki so določeni kot tajni, objavijo na svoji spletni strani in na svojem sedežu zagotovijo možnost vpogleda.
- (3) Določba prejšnjega odstavka se uporablja tudi za državno oceno tveganj in zmožnosti obvladovanja tveganj nesreč ter za večdržavne ocene tveganja ene ali več nesreč s čezmejnimi vplivi.

VII. DOPOLNJEVANJE IN SPREMINJANJE OCEN TVEGANJ IN ZMOŽNOSTI OBVLADOVANJA TVEGANJ NESREČ

32. člen

(dopolnjevanje in spreminjanje ocen tveganja in zmožnosti obvladovanja tveganja nesreč)

- (1) Ocene tveganja in zmožnosti obvladovanja tveganja nesreč se zaradi ugotovljenih spremenjenih okoliščin obdobjno pregledajo ter po potrebi, vendar najpozneje vsakih devet let, dopolnijo ali spremenijo.
- (2) Ocene tveganja in zmožnosti obvladovanja tveganja nesreč s ključnim tveganjem, za nesreče z majhno verjetnostjo, vendar hudimi vplivi, nesreč, za katere je ugotovljena nedopustna (4.) stopnja dopustnosti tveganja nesreče, nesreč z večdržavnimi čezmejnimi vplivi, za katere je

ugotovljena zelo velika (4.) stopnja tveganja ali nedopustna (4.) stopnja dopustnosti tveganja nesreče, ter nesreč z nevarnimi snovmi se dopolnijo ali spremenijo najpozneje vsaka tri leta.

(3) Ocene tveganja in zmožnosti obvladovanja tveganja nesreč, za katere je ugotovljena pogojno nedopustna (3.) stopnja dopustnosti tveganja nesreče, in nesreč z večdržavnimi čezmejnimi vplivi, za katere je ugotovljena velika (3.) stopnja tveganja ali pogojno nedopustna (3.) stopnja dopustnosti tveganja nesreče, se dopolnijo ali spremenijo najpozneje vsakih šest let.

(4) Če nosilec pri pregledu ocene tveganja in zmožnosti obvladovanja tveganja nesreče ugotovi, da dopolnitve ali spremembe ocene niso potrebne, o tem pripravi zapisnik. Zapisnik posreduje državnemu koordinacijskemu organu ter sodelujočim organom in drugim sodelujočim, ki so sodelovali pri pregledu.

(5) Za ocene tveganja in zmožnosti obvladovanja tveganja nesreč na lokalni ravni se smiselno uporabljajo določbe prvega in tretjega odstavka tega člena, razen če s sklepom župana ali aktom samoupravne lokalne skupnosti ni določeno drugače.

33. člen **(dopolnjevanje državne ocene tveganj in zmožnosti obvladovanja tveganj nesreč)**

(1) Državna ocena tveganj in zmožnosti obvladovanja tveganj nesreč se pripravi vsaka tri leta, razen če s sklepom vlade ni določeno drugače.

(2) Skupna ocena tveganj in zmožnosti obvladovanja tveganj nesreč na lokalni ravni se, če se samoupravna lokalna skupnost odloči, da jo bo pripravila, praviloma pripravi vsakih šest let, razen če s sklepom župana ali aktom samoupravne lokalne skupnosti ni določeno drugače.

VIII. POROČANJE EVROPSKI KOMISIJI

34. člen **(poročilo za Evropsko komisijo)**

(1) V poročilu za Evropsko komisijo se poroča o:

- nesrečah s ključnim tveganjem;
- nesrečah z majhno verjetnostjo, vendar hudimi vplivi;
- nesrečah z večdržavnimi čezmejnimi vplivi, za katere je ugotovljena zelo velika (4.) stopnja tveganja ali nedopustna (4.) stopnja dopustnosti tveganja nesreče;
- nesrečah z večdržavnimi čezmejnimi vplivi, za katere je ugotovljena velika (3.) stopnja tveganja ali pogojno nedopustna (3.) stopnja dopustnosti tveganja nesreče.

(2) Poročilo za Evropsko komisijo v sodelovanju z nosilci pripravi državni koordinacijski organ.

35. člen **(vsebina poročila za Evropsko komisijo)**

(1) Poročilo za Evropsko komisijo vsebuje:

1. splošne informacije o ocenjevanju tveganj nesreč v Republiki Sloveniji;
2. opis obravnavanih tveganj nesreč, in sicer posebej za vsako nesrečo iz prvega odstavka prejšnjega člena;
3. ugotovitve o ocenjevanju tveganj nesreč v Republiki Sloveniji;
4. splošne informacije o ocenjevanju zmožnosti obvladovanja tveganj nesreč v Republiki Sloveniji;
5. opis zmožnosti obvladovanja tveganja obravnavanih nesreč, in sicer posebej za vsako nesrečo iz prvega odstavka prejšnjega člena;
6. ugotovitve o ocenjevanju zmožnosti obvladovanja tveganj nesreč v Republiki Sloveniji;

7. izpolnjen vprašalnik s področja ocen tveganj nesreč;
8. izpolnjen vprašalnik s področja ocen zmožnosti obvladovanja tveganj nesreč;
9. razvide ukrepov za preventivo in pripravljenost, in sicer posebej za vsako nesrečo iz prvega odstavka prejšnjega člena.

(2) Državni koordinacijski organ za pripravo poročila za Evropsko komisijo pripravi vsebine 1., 3., 4. in 6. točke prejšnjega odstavka, pri čemer uporabi predvsem vsebine državne ocene tveganj nesreč iz prvega odstavka 26. člena te uredbe ter vsebine državne ocene zmožnosti obvladovanja tveganj nesreč iz 1., 4. in 5. točke prvega odstavka 27. člena te uredbe. Pristojni nosilci v sodelovanju z državnim koordinacijskim organom pripravijo vsebine iz 2. in 5. točke prejšnjega odstavka. Splošne vsebine iz 7. in 8. točke prejšnjega odstavka pripravi državni koordinacijski organ, nosilci pa pripravijo podrobnejše vsebine, povezane s posamezno obravnavano nesrečo. Pristojni nosilci zagotovijo vsebine iz 9. točke prejšnjega odstavka.

(3) Vsebine za izpolnitev vprašalnika iz 7. in 8. točke prvega odstavka tega člena pripravi državni koordinacijski organ v navodilu za pripravo poročila o obvladovanju tveganj nesreč v Republiki Sloveniji.

36. člen **(časovni okvir poročanja)**

Evropski komisiji se pošlje poročilo iz 34. člena te uredbe vsaka tri leta oziroma ob vsaki večji spremembi.

37. člen **(spremenjeno poročanje Evropski komisiji)**

(1). Ne glede na določbe 34. in 35. člena te uredbe se lahko poročilo za Evropsko komisijo iz 34. člena te uredbe pripravi tudi z drugačnim procesom priprave in drugo vsebino, če Evropska komisija pripravi nova ali spremeni uporabljana izhodišča, dokumente in vsebino, ki jih je treba upoštevati pri pripravi poročila, in sicer v času od spremembe oziroma uveljavitve novih izhodišč, dokumentov in vsebin na ravni Evropske komisije do njihove umestitve v to uredbo.

(2) Natančnejše postopke priprave poročila v primeru iz prejšnjega odstavka določi državni koordinacijski organ.

IX. NADZOR

38. člen **(strokovni nadzor)**

Nosilci v okviru nadzora iz svojih pristojnosti nadzorujejo ustreznost in usklajenost priprave, dopolnitev in sprememb ocen tveganja in zmožnosti obvladovanja tveganja nesreč.

X. PREHODNI IN KONČNI DOLOČBI

39. člen (roki)

(1) Ocene tveganja nesreč in ocene zmožnosti obvladovanja tveganja nesreč pod zaporednimi številkami od 1 do 15 iz Priloge te uredbe se dopolnijo ali spremenijo ter obenem preoblikujejo v ocene tveganja in zmožnosti obvladovanja tveganja nesreč do 30. novembra 2025. Dopolnjevanje oziroma spreminjanje ocen iz tega odstavka izjemoma ne velja le za tiste nesreče, ki so opredeljene kot nesreče z večdržavnimi čezmejnimi vplivi, za katere Evropska komisija do začetka priprave ocen ne bo pripravila scenarijev teh nesreč na ravni Evropske unije in s čimer mora soglašati državni koordinacijski organ.

(2) Ocene tveganja in zmožnosti obvladovanja tveganja nesreč za nesreče pod zaporednimi številkami od 16 do 25 iz Priloge te uredbe se pripravijo do 30. novembra 2025, ocene tveganja in zmožnosti obvladovanja tveganja nesreč za nesreče pod zaporednimi številkami od 26 do 34 iz Priloge te uredbe pa do 30. novembra 2028. Navedeno izjemoma ne velja le za tiste nesreče, ki so opredeljene kot nesreče z večdržavnimi čezmejnimi vplivi, za katere Evropska komisija ne bi pravočasno pripravila scenarijev teh nesreč in podatkov o posledicah teh nesreč na ravni Evropske unije in s čimer mora soglašati državni koordinacijski organ.

(3) Nosilci nesreče s ključnim tveganjem iz drugega odstavka 3. člena te uredbe in nesreče z majhno verjetnostjo, vendar hudimi vplivi, iz drugega odstavka 4. člena te uredbe prvič določijo do 31. oktobra 2024 in nato po potrebi vsaka tri leta.

(4) Državna ocena tveganj in zmožnosti obvladovanja tveganj nesreč se dopolni do 31. oktobra 2026 in nato vsaka tri leta.

(5) Poročilo za Evropsko komisijo iz 34. člena te uredbe se prvič pripravi do 31. oktobra 2026 in nato vsaka tri leta ter posreduje Evropski komisiji do 31. decembra 2026 in nato vsaka tri leta.

(6) Vlada za izvajanje obveznosti iz te uredbe zaradi spremenjenih okoliščin na področju obvladovanja tveganj nesreč ali zahtev Evropske komisije s spremembami in dopolnitvami te uredbe določi druge roke.

40. člen (priprava navodila in vsebin za izpolnitev vprašalnika)

Državni koordinacijski organ navodilo za pripravo ocen tveganja in zmožnosti obvladovanja tveganja nesreč iz drugega odstavka 13. člena te uredbe ter vsebine za izpolnitev vprašalnika iz 7. in 8. točke prvega odstavka 35. člena te uredbe za pripravo poročila za Evropsko komisijo iz 34. člena te uredbe pripravi in zagotovi takoj po sprejetju uredbe.

41. člen (prenehanje veljavnosti)

Z dnem uveljavitve te uredbe preneha veljati Uredba o izvajanju Sklepa o mehanizmu Unije na področje civilne zaščite (Uradni list RS, št. 62/14 in 13/17).

42. člen
(začetek veljavnosti)

Ta uredba začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št.:
Ljubljana, dne

Vlada Republike Slovenije
Dr. Robert Golob
predsednik

OBRAZLOŽITEV

I. UVOD

1. Pravna podlaga

Pravna podlaga za predlagano uredbo je sedmi odstavek 21. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo 1, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G, 65/14, 65/14, 55/17 in 163/22), ki določa, da Vlada Republike Slovenije za izvrševanje predpisov Evropske unije sprejema uredbe in druge akte iz svoje pristojnosti.

2. Rok za izdajo uredbe, določen z zakonom

Rok za izdajo uredbe ni določen na podlagi zakonske zahteve.

3. Splošna obrazložitev predloga uredbe

Naravne in druge nesreče nenehno ogrožajo človeštvo. Povečuje se pomen podnebnih sprememb in posledic, ki jih te prinašajo, pojavljajo se nova tveganja in intenzivirajo sedanja. Napredek prinaša tudi vse večjo ranljivost družbe kot celote, zato nesreče povzročajo čedalje večjo škodo in posledice. Zato je predvsem preventiva pred tveganji nesreč zelo pomembna za doseganje višje ravni zaščite pred nesrečami in odpornosti proti njim. Nujni so nadaljnji ukrepi in razvoj celovitega pristopa k obvladovanju tveganj nesreč, ki povezuje aktivnosti na področju preventive pred tveganji nesreč, pripravljenosti na nesreče in s tem tudi odziva na nesreče.

Prvi korak v tem procesu je priprava ocen tveganj nesreč. Tudi Evropska komisija daje velik poudarek aktivnostim, ki se nanašajo na vsebino in pripravo ocen tveganj nesreč. Že leta 2010 je izdala smernice Evropske komisije za ocenjevanje tveganj nesreč.

Evropska pravna podlaga za pripravo ocen tveganj nesreč, izpopolnjevanje načrtovanja in izvajanja ukrepov za preventivo in pripravljenost ter pripravo ocen zmožnosti obvladovanja tveganj nesreč je Sklepa št. 1313/2013/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o mehanizmu Unije na področju civilne zaščite (UL L št. 347 z dne 20. 12. 2013, str. 924), zadnjič spremenjenega s Sklepom (EU) 2023/2671 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. novembra 2023 o spremembi Sklepa št. 1313/2013/EU za podaljšanje prehodnega obdobja rescEU (UL L št. 2023/2671 z dne 28. novembra 2023) (v nadaljnjem besedilu: Sklep 1313/2013/EU), ki velja od 1. januarja 2014, med drugim v 6. členu določa pripravo ocen tveganj nesreč.

V zadnjem času Evropska komisija spodbuja države članice k umeščanju nekaterih novih ali že znanih vsebin na področje ocenjevanja tveganj nesreč, na primer večjo prisotnost oziroma vključevanje podnebnih sprememb oziroma posledic podnebnih sprememb na pojavljanje naravnih in drugih nesreč, večje vključevanje vplivov nesreč na kritično infrastrukturo, upoštevanje tako imenovanega učinka domin, kar predstavlja pojav kaskadnih oziroma verižnih nesreč, ter večji obseg mednarodnega sodelovanja ne le pri pripravi ocen tveganj nesreč, temveč tudi na drugih področjih obvladovanja tveganj nesreč (aktivnosti in ukrepi za preventivo in pripravljenost, odziv na nesreče).

Ocene tveganj nesreč so lahko podlaga za številne aktivnosti na več področjih, predvsem pa pri:

1. načrtovanju aktivnosti in ukrepov za preventivo ter pripravljenost;
2. izvajanju ustreznih ukrepov za preventivo in pripravljenost;
3. nadaljnjem dopolnjevanju ocen tveganj nesreč;
4. pripravi ocen zmožnosti obvladovanja tveganj nesreč;
5. določanju stopnje sprejemljivosti tveganj nesreč;
6. razvoju finančnih strategij in podlag pri ukrepih za preventivo in pripravljenost;
7. določitvi prednostnih naložb na področju preventive in pripravljenosti;
8. načrtovanju javnih naložb na področju preventive in pripravljenosti;
9. prostorskem načrtovanju;

10. ugotavljanju ogroženosti kritične infrastrukture;
11. pripravi ocen ogroženosti in načrtov zaščite in reševanja ob nesreči;
12. ugotavljanju vrzeli v silah in sredstvih za zaščito, reševanje in pomoč ter pri načrtovanju popolnitve in dopolnjevanja sil in sredstev za zaščito, reševanje in pomoč;
13. pripravi scenarijev nesreč za potrebe oblikovanja ciljev Unije za odpornost na nesreče na področju civilne zaščite.

Ocene tveganj nesreč pokažejo predvsem velikost oziroma stopnjo tveganja nesreč, ki naj bi jo države članice nato postopno zmanjševale predvsem z izpopolnjenim načrtovanjem in izvajanjem ukrepov za preventivo in pripravljenost, kar lahko privede do učinkovitejšega obvladovanja tveganj nesreč. Z večkratnim ponavljanjem cikla se lahko zagotovi kontinuirano izboljševanje stanja na področju celostnega obvladovanja tveganj nesreč.

V Republiki Sloveniji se do sprejema Uredbe o izvajanju Sklepa o mehanizmu Unije na področju civilne zaščite (Uradni list RS, št. 62/14 in 13/17; v nadaljnjem besedilu: veljavna uredba) leta 2014 ocene tveganj nesreč niso pripravljale, se pa na podlagi Zakona o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami (Uradni list RS, št. 51/06 – uradno prečiščeno besedilo, 97/10, 21/18 – ZNOrg in 117/22) in Navodila o pripravi ocen ogroženosti (Uradni list RS, št. 39/95) iz leta 1995 pripravljajo ocene ogroženosti. Namenjene so načrtovanju odziva na nesreče.

Vlada Republike Slovenije je že v veljavni uredbi določila proces priprave ocen tveganj nesreč, pri čemer je bilo poudarjeno predvsem upoštevanje mednarodnega standarda ISO 31010 (predvsem medsektorski pristop, sodelovanje stroke, znanosti in zainteresirane javnosti, javnost ocen tveganj za nesreče, upoštevanje podnebnih sprememb, kjer je to mogoče, ipd.). Vsebina ocen tveganja nesreč lahko poleg vsebin, ki so določene z uredbo, vsebuje tudi vsebine, ki jih določajo predpisi, ki se nanašajo na posamezne nesreče. Ocena tveganja poplav tako na primer že vsebuje vsebine, ki izhajajo iz evropskih direktiv, povezanih z vodami in poplavami ter so v konkretnem primeru že prenesene v slovenski pravni sistem. Večina rešitev iz veljavne uredbe je obveljala tudi v predlogu uredbe.

Ocene tveganja nesreč so usmerjene predvsem v ocenjevanje tveganja ene, torej posamezne nesreče, ali tudi več njih, kadar zaradi ene nesreče nastopi tako imenovani učinek domin (pojav kaskadnih oziroma verižnih nesreč). Državna ocena tveganj nesreč vsebuje povzetke in zaključke ocen tveganja nesreč, merila tveganja nesreč (merila za ovrednotenje vplivov tveganja in verjetnosti nesreče), njihovo primerjavo z ocenjenimi vplivi tveganja in verjetnostjo oziroma pogostostjo nesreč, ugotovljeno v ocenah tveganja nesreč, ter izpolnjene matrike tveganj nesreč.

Ob upoštevanju smernic Evropske komisije za ocenjevanje tveganj nesreč in Sklepa 1313/2013/EU naj bi države članice poskusile poenotiti načine priprave in vsebino ocen tveganj nesreč, načrtovanja in izvajanja ukrepov za preventivo in pripravljenost in ocen zmožnosti obvladovanja tveganj nesreč. Tako je Evropska komisija želela spodbuditi države članice, da bi delo na tem področju kljub različnim izhodiščem potekalo intenzivneje in bolj usklajeno, predvsem pa poskuša državam članicam svetovati oziroma omogočiti uporabo podobnih metod ter vsebin. Rezultati posameznih držav bi bili tako bolj primerljivi, kar Evropski komisiji omogoča tudi pripravo skupnih pregledov tveganj nesreč na evropski ravni.

V Sklepu 1313/2013/EU je bila v 6. členu določena tudi priprava ocen zmožnosti obvladovanja tveganj nesreč, vendar z manjšim zamikom, saj Evropska komisija v času začetka uporabe Sklepa 1313/2013/EU, torej leta 2014, še ni pripravila ustreznih smernic za ocenjevanje zmožnosti obvladovanja tveganj nesreč. V Sklepu 1313/2013/EU je zmožnost obvladovanja tveganj nesreč opredeljena kot sposobnost države članice ali njenih regij za zmanjšanje tveganj nesreč, prilagoditev na tveganja nesreč ali ublažitev tveganj nesreč (vplivov in verjetnosti nesreč), ugotovljenih v ocenah tveganj nesreč, na ravni, ki so sprejemljive za to državo članico, torej na raven sprejemljivega tveganja nesreče. Smernice Evropske komisije za ocenjevanje zmožnosti obvladovanja tveganj nesreč so bile izdane 8. avgusta 2015. Njihov namen je bil državam članicam zagotoviti nezavezujočo, celovito in prožno metodologijo, ki bo v pomoč pri ocenjevanju zmožnosti obvladovanja tveganj nesreč. Po objavi smernic Evropske komisije za ocenjevanje zmožnosti obvladovanja tveganj nesreč smo v Republiki Sloveniji z Uredbo o spremembah in dopolnitvah Uredbe o izvajanju Sklepa o mehanizmu Unije na področju civilne zaščite (Uradni list RS, št. 13/17 z dne 17. 3. 2017) določili tudi pripravo ocen zmožnosti obvladovanja tveganj nesreč, poleg tega pa je bila s to novelo določena še priprava ocen tveganja nesreč za tri

dodatne nesreče. Smernice Evropske komisije za ocenjevanje zmožnosti obvladovanja tveganj nesreč so bile neposredno prenesene v novelo veljavne uredbe.

V ocenah zmožnosti obvladovanja tveganja nesreč se sicer ocenjuje ustreznost postopkov priprave ocen tveganja nesreče, načrtovanje in izvajanje ukrepov, kamor spada tudi ugotavljanje sposobnosti za izvajanje ukrepov, opredeljenih v okviru načrtovanja. Izvajanje ukrepov vključuje tudi dodelitev odgovornosti, naloge, povezane s spremljanjem, ter vrednotenje in proces pridobivanja spoznanj. To se izvaja z vprašalnikom iz smernic Evropske komisije za ocenjevanje zmožnosti obvladovanja tveganj nesreč, ki v bistvu predstavlja metodologijo za ocenjevanje zmožnosti obvladovanja tveganj nesreč, ki jo je predlagala Evropska komisija. Določeno je, da se zmožnost obvladovanja tveganj nesreč oceni glede na tehnične, finančne in upravne zmožnosti države članice na nacionalni ali ustrezni podnacionalni ravni, in sicer za področje ocen tveganj nesreč ter načrtovanje in izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost. Ocene zmožnosti obvladovanja tveganj nesreč tako, razen sanacije oziroma obnove po nesrečah, obsegajo celoten cikel obvladovanja tveganj nesreč.

V smernicah Evropske komisije za ocenjevanje zmožnosti obvladovanja tveganj nesreč so bili sicer navedeni tudi drugi primeri, ki jih države članice lahko preučijo in uporabijo, na primer orodje za oceno zmožnosti obvladovanja izrednih razmer, ki ga je razvilo novozelandsko ministrstvo za civilno zaščito in obvladovanje izrednih razmer, nizozemska nacionalna strategija za varnost in zaščito ter koncept ORSEC (Organisation de la Réponse de Sécurité Civile) francoske uprave za obrambo in civilno zaščito.

Obstajata dve vrsti ocen zmožnosti obvladovanja tveganj nesreč. Najpomembnejše so ocene zmožnosti obvladovanja tveganja nesreč, s katerimi se praviloma ugotavlja zmožnost obvladovanja tveganja nesreče. Državna ocena zmožnosti obvladovanja tveganj nesreč pa je skupna ocena, ki vsebuje povzetke in ugotovitve ocen zmožnosti obvladovanja tveganja nesreč, primerjavo ugotovljenih stopenj in ravni zmožnosti obvladovanja tveganja med nesrečami ter skupne oziroma zaključne ugotovitve.

Dobljeni rezultati ocen zmožnosti obvladovanja tveganj nesreč so lahko podlaga za dopolnjevanje ocen tveganj nesreč ter predvsem načrtovanje in izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost, zlasti kar zadeva ugotavljanje, kateri ukrepi so že na ustrezni ravni in kateri morda še ne, posledično pa se ugotovijo tudi pomanjkljivosti. Z zapolnjevanjem teh pomanjkljivosti in nadaljnjim razvijanjem oziroma načrtovanjem ter izvajanjem ukrepov za preventivo in pripravljenost se lahko postopno doseže zmanjšanje vplivov in pogostosti oziroma verjetnosti nesreč. Tako se povečuje stopnja oziroma raven zmožnosti obvladovanja tveganja nesreč.

Sklep 1313/2013/EU je bil prvič spremenjen s Sklepom (EU) 2019/420 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. marca 2019 (UL L št. 771 z dne 20. 3. 2019, str. 1). Evropska komisija je tako tudi preklicala smernice Evropske komisije za ocenjevanje zmožnosti obvladovanja tveganj nesreč in jih 20. decembra 2019 nadomestila z novimi (Commission Notice Reporting Guidelines on Disaster Risk Management, Art. 6(1)d of Decision No 1313/2013/EU (2019/C 428/07; v nadaljnjem besedilu: smernice Evropske komisije za poročanje o obvladovanju tveganj nesreč). Obenem pa je državam članicam še vedno ostala obveznost, da pripravljajo ocene zmožnosti obvladovanja tveganj nesreč, in to vsebinsko na način, kot je bil opredeljen v predmetnih smernicah Evropske komisije za ocenjevanje zmožnosti obvladovanja tveganj nesreč, ki jih je ta ukinila. V Republiki Sloveniji te smernice še ostajajo v uporabi.

Rezultati ocenjevanja tveganj nesreč so med drugim tudi podlaga za načrtovanje obvladovanja tveganj nesreč, izvajanje ukrepov za preventivo pred tveganji in za pripravljenost nanje ter tudi za določanje prednostnih naložb, s katerimi bi lahko zmanjšali vplive in pogostost nesreč ter tako zmanjšali tveganje nesreč. V tem primeru so to predvsem nesreče, ki povzročajo največje vplive, in nesreče, ki se z znatno intenzivnostjo pojavljajo pogosto. V povezavi s tem sta bila v Sklep 1313/2013/EU leta 2019 vključena dva nova pojma – nesreče s ključnim tveganjem (key risks) in nesreče z majhno verjetnostjo, vendar hudimi vplivi (high impact low probability risks), kot vrsti nesreč, ki jima je treba na vseh ravneh nameniti večjo oziroma največjo pozornost, zlasti če te nesreče obenem predstavljajo tudi tveganje nesreč z mogočimi čezmejnimi oziroma večdržavnimi čezmejnimi vplivi. V Republiki Sloveniji so bile na podlagi dosedanjega ocenjevanja tveganj nesreč kot nesreča s ključnim tveganjem ugotovljene samo poplave ter epidemije oziroma pandemije nalezljive bolezni pri ljudeh, kot nesreča z majhno verjetnostjo, vendar hudimi vplivi, pa potres in jedrska nesreča. Predlog uredbe omogoča, da država oziroma ministrstva med nesreče s ključnim tveganjem in nesreče z majhno verjetnostjo, vendar hudimi vplivi, lahko dodatno uvrstijo tudi druge nesreče.

Med letoma 2015 in 2020 je bilo v Republiki Sloveniji pripravljenih 15 ocen tveganja nesreč ter 15 ocen zmožnosti obvladovanja tveganja nesreč. Nekatere izmed ocen tveganj nesreč so bile v tem času ter leta 2023 že tudi dopolnjene. Pripravljene so bile tudi štiri različice državne ocene tveganj nesreč in tri različice državne ocene zmožnosti obvladovanja tveganj nesreč.

Nove spremembe Sklepa 1313/2013/EU so se pojavile z Uredbo (EU) 2021/836 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. maja 2021 o spremembi Sklepa št. 1313/2013/EU o mehanizmu Unije na področju civilne zaščite (UL L št. 185 z dne 26. 5. 2021, str. 1). Z vidika navezave na področje, ki ga ureja predlog uredbe, so pomembni predvsem njena posredna povezava z oblikovanjem ciljev Unije za odpornost na nesreče na področju civilne zaščite in scenariji nesreč kot mogoče podlage pri oblikovanju teh ciljev.

Cilji Unije za odpornost na nesreče na področju civilne zaščite so bili v Sklep 1313/2013/EU leta 2021 vključeni predvsem zaradi negativnih izkušenj tako na ravni držav članic kot tudi Evropske unije ob pojavu pandemije covid-19. Kot izhaja iz Sklepa 1313/2013/EU predstavljajo cilji Unije za odpornost na nesreče na področju civilne zaščite nezavezujoče cilje, vzpostavljene na področju civilne zaščite in širše, za podporo aktivnostim na področju preventive in pripravljenosti, katerih namen je izboljšati sposobnosti Unije in držav članic, da prenesejo posledice nesreče, ki bi lahko imela večdržavne čezmejne vplive. Ti cilji naj bi temeljili na sedanjih in daljnosežnih scenarijih nesreč, vključno s posledicami podnebnih sprememb na tveganja nesreč, na podatkih o preteklih dogodkih in na medsektorskih ocenah vplivov, s posebnim poudarkom na ranljivih skupinah ljudi. Scenariji nesreč (pri nas pa tudi analize scenarijev nesreč) so del vsake ocene tveganja nesreč in pomenijo podlago za vse nadaljnje postopke ocenjevanja in ovrednotenja tveganj nesreč. Prav v tem dejstvu lahko iščemo posredne povezave med ocenami obvladovanja tveganj nesreč in cilji Unije za odpornost na nesreče na področju civilne zaščite.

Dodatno je pomembna tudi posredna povezava med cilji Unije za odpornost na področju civilne zaščite in obveznostjo poročanja o stanju obvladovanja tveganj nesreč. Iz Sklepa 1313/2013/EU namreč izhaja, da se bodo cilji Unije za odpornost na nesreče na področju civilne zaščite oblikovali za nesreče, ki imajo lahko velike in hkratne vplive v več državah članicah Evropske unije in v pristopnih ter drugih evropskih državah, torej za nesreče z večdržavnimi čezmejnimi vplivi. Za te nesreče je s spremembami Sklepa 1313/2013/EU od leta 2021 na novo določena tudi obveznost poročanja o stanju njihovega obvladovanja, kar pa je mogoče zagotoviti le tako, da se zanje, če še niso pripravljene, zagotovi priprava ocen tveganja in ocen zmožnosti obvladovanja tveganja. Iz predloga uredbe izhaja, da naj bi tovrstne vsebine in ocene v Republiki Sloveniji v celoti zagotovili do konca leta 2025, tako da bi v naslednjem poročanju Evropski komisiji o obvladovanju tveganj nesreč leta 2026 lahko poročali tudi o stanju obvladovanja tveganj nekaterih nesreč z večdržavnimi čezmejnimi vplivi. Evropska komisija končnega nabora teh nesreč sicer še ni oblikovala, se bo pa verjetno izkazoval z oblikovanimi »panevropskimi« scenariji nesreč. Zaenkrat oziroma trenutno taki scenariji (skupaj jih je deset) vsebujejo 19 nesreč in pojavov, med katere so vključene nesreče: suša, vročinski val, hud mraz, žled, epidemije ali pandemije nalezljive bolezni pri ljudeh, poplave, neurje, veliki požari v naravnem okolju, jedrska ali radiološka nesreča, kibernetični napad, teroristični napad, večje onesnaženje veletoka in obalnega morja, nesreča na morju, potres, veliki vulkanski izbruh in cunami, učinki oboroženega spopada, razselitev prebivalstva zaradi izrednih razmer oziroma množične migracije ter velik izpad preskrbe z električno energijo. Mogoče je, da se bo v bodoče v ta nabor vključila še kakšna nesreča, npr. pozeba. Dodatna povezava med ocenami tveganj in zmožnosti obvladovanja tveganj nesreč in cilji Unije za odpornost na nesreče na področju civilne zaščite je tudi, da je eden izmed teh ciljev (oziroma podcilj v okviru prvega cilja), in to predvsem na nacionalni ravni, povezan tudi z dopolnjevanjem in spreminjanjem ocen tveganj nesreč, s pripravo ocen tveganj nesreč (in posledično ocen zmožnosti obvladovanja tveganj nesreč), za katere ocen še nimamo, vključno z nesrečami, ki jih povzročajo ali spodbujajo podnebne spremembe, ter sposobnostjo zaznavanja sprememb v stopnji tveganja nesreč oziroma spremembe v smeri povečanja vplivov in verjetnosti, zaznavanja tveganj novih ali za naše okolje neznačilnih nesreč ipd. Vse navedeno je že upoštevano v predlogu uredbe. Ker so cilji Unije za odpornost na nesreče na področju civilne zaščite enoviti, niso uporabni le pri obvladovanju tveganja nesreč z večdržavnimi čezmejnimi vplivi, temveč tudi pri obvladovanju tveganja večine drugih nesreč.

Sklep 1313/2013/EU že od leta 2013 opredeljuje tudi izpopolnitev načrtovanja za obvladovanje tveganj nesreč. Ocenjevanje tveganj nesreč in ocenjevanje zmožnosti obvladovanja tveganj nesreč sta procesa, ki potekata v okviru izpopolnjevanja načrtovanja za obvladovanje tveganj nesreč, in obenem tudi pogoja

za izvajanje drugih aktivnosti, kot so na primer ustrezno zagotavljanje finančnih pogojev za načrtovanje in izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost, določanje nesreč, ki se jim bo namenjala največja pozornost, ter tudi določanje in znotraj okvira posamezne nesreče razvijanje najpomembnejših ukrepov za preventivo in pripravljenost, s katerimi se bo poskušalo tveganja nesreč obvladovati ali v odvisnosti od tveganja nesreče tudi zmanjševati. Ker so konkretni ukrepi za preventivo in pripravljenost pred tveganji nesreč večinoma v pristojnosti določenih ministrstev, vsebina veljavne uredbe in predloga nove uredbe neposredno ne posega na ta področja.

Spremembe Sklepa 1313/2013/EU, ki so bile uveljavljene novembra 2023, ne vplivajo na vsebino predloga te uredbe.

S predlogom Uredbe o izvajanju Sklepa o mehanizmu Unije na področju civilne zaščite se bo nadomestila veljavna uredba.

V predlogu uredbe so ustrezno vključene vse poglavitne spremembe, ki jih je bilo zaradi sprememb Sklepa 1313/2013/EU v letih 2019 in 2021 treba vključiti tudi na področje priprave ocen tveganj nesreč, ocen zmožnosti obvladovanja tveganj nesreč in poročanja Evropski komisiji. V povezavi z nesrečami so v predlogu uredbe bolj poudarjena najpomembnejša tveganja nesreč, kot so na primer nesreče s ključnim tveganjem, nesreče z majhno verjetnostjo, vendar hudimi vplivi, pa tudi nesreč z večdržavnimi čezmejnimi vplivi, kot jih določajo spremembe Sklepa 1313/2013/EU iz let 2019 in 2021. V predlogu uredbe so določene tudi obveznosti akterjev na področju obvladovanja tveganj nesreč, ki izhajajo iz posameznih kategorij oziroma opredelitve nesreč. Določene so tudi obveznosti, povezane z medresorskim oziroma medsektorskim sodelovanjem pri pripravi, dopolnjevanju in spreminjanju ocen tveganja in pri zmožnostih obvladovanja tveganj nesreč. V zadnjem obdobju je namreč vedno več predlogov Evropske komisije, ki to sodelovanje spodbujajo in izpostavljajo kot ključni element za doseganje ciljev na področju obvladovanja tveganj nesreč.

S predlogom uredbe se odpravljajo manjše nedoslednosti in pomanjkljivosti v veljavni uredbi, ugotovljene na podlagi dela in izkušenj na področju obvladovanja tveganj nesreč v obdobju 2015–2020. Na podlagi izkušenj na področju obvladovanja tveganj nesreč so določene vsebine predloga uredbe glede na veljavno uredbo optimizirane oziroma dopolnjene.

V predlogu uredbe se bolj sistemsko in v določenih rokih zagotavljajo tudi dopolnjevanje in spreminjanje ocen tveganja in zmožnosti obvladovanja tveganj nesreč, preoblikovanje že pripravljenih ocen tveganj nesreč in ocen zmožnosti obvladovanja tveganj nesreč v ocene tveganj in zmožnosti obvladovanja tveganj nesreč ter priprava ocen tveganja in zmožnosti obvladovanja tveganja nesreč, za katere ustreznih dokumentov (ocene tveganja, ocene zmožnosti obvladovanja tveganja, ocene tveganja in zmožnosti obvladovanja tveganja) še nimamo, med drugim tudi za nesreče, ki so oziroma še bodo na ravni Evropske unije opredeljene kot tveganja nesreč z večdržavnimi čezmejnimi vplivi. Veljavna uredba s tega področja vseh teh vsebin ne vsebuje oziroma odločitev o tem prepušča pristojnim organom, kar pa se žal ni pokazalo kot dobra rešitev. Ugotavljanje tveganj nesreč ter ocenjevanje obvladovanja tveganj nesreč z ocenami tveganj nesreč in ocenami zmožnosti obvladovanja tveganj sta trajna in neustavljiva procesa, kar je vključeno tudi v pravne podlage za pripravo dokumentov s področja obvladovanja tveganj nesreč. Sistemsko urejeno dopolnjevanje in spreminjanje ocen in priprava novih ocen pa tudi pravočasno in ustrezno poročanje o obvladovanju tveganj nesreč so lahko pomembni z vidika izpolnjevanja omogočitvenih pogojev za pridobitev finančnih sredstev Evropske komisije. Ti pogoji se v aktualni finančni perspektivi posredno nanašajo predvsem na poročanje, ki izhaja iz Sklepa 1313/2013/EU, neposredno pa na periodično poročanje Evropski komisiji (DG REGIO) o nesrečah s ključnim tveganjem. Pri tem gre tako za vsebine z vidika ocenjevanja tveganja nesreč kot tudi z vidika ocenjevanja zmožnosti obvladovanja tveganja zanje. Vsebine za obe poročanja so deloma identične ali vsaj podobne.

V predlogu uredbe je glede na veljavno uredbo nekoliko spremenjen koncept, ki namesto priprave ocen tveganj nesreč in ocen zmožnosti obvladovanja tveganj nesreč predvideva pripravo ocen tveganj in zmožnosti obvladovanja tveganj nesreč. V resnici to z vsebinskega vidika ne predstavlja bistvene spremembe, saj bodo ocene tveganj in zmožnosti obvladovanja tveganj nesreč kot dva celovita in bistvena vsebinska sklopa vsebovale tako dosedanje ocene tveganj nesreč kot ocene zmožnosti obvladovanja tveganj nesreč. To velja tako za raven ocen posameznih nesreč kot za skupno (državno) oceno. Z združitvijo dosedanjih dveh vrst ocen v ocene tveganj in zmožnosti obvladovanja tveganj nesreč se bo pospešila priprava vseh vsebinskih sklopov ocene obvladovanja tveganj nesreč. Na

podlagi dosedanjih izkušenj se je namreč pokazalo, da so ocene zmožnosti obvladovanja tveganja nesreč bistveno zamujale za pripravo ocen tveganja nesreč. Obenem bo na predlagani način skrajšan časovni okvir usklajevanja vsebine ocen med nosilci, sodelujočimi organi in v nekaterih primerih tudi Državnim koordinacijskim organom za ocene tveganj in zmožnosti obvladovanja tveganj nesreč, prav tako bo sprejemanje ocen potekalo le enkrat namesto dvakrat, kar velja tako za raven nosilcev kot za pripravo skupne (državne) ocene. Tako bo zmanjšan tudi obseg administrativnega dela, povezanega s pripravo teh ocen. Navedene spremembe pomenijo pomemben napredek in hkrati tudi določeno poenostavitev dela pri pripravi dokumentov, povezanih z obvladovanjem tveganj nesreč.

Predlog uredbe v primerjavi z veljavno uredbo natančneje določa naloge ministrstev kot nosilcev ali sodelujočih organov pri pripravi ocen tveganj in zmožnosti obvladovanja tveganj nesreč, naloge Državnega koordinacijskega organa za ocene tveganj in zmožnosti obvladovanja tveganj nesreč ter medresorske delovne skupine za ocene tveganj in zmožnosti obvladovanja tveganj nesreč. Predvsem naloge nosilcev in Državnega koordinacijskega organa za ocene tveganj in zmožnosti obvladovanja tveganj nesreč so se v primerjavi z veljavno uredbo nekoliko spremenile in so tudi bolj pojasnjene. Občutnejšo, vendar ne vsebinsko, temveč organizacijsko, spremembo pomeni prenos nalog Državnega koordinacijskega organa za ocene tveganj in zmožnosti obvladovanja tveganj nesreč in medresorske delovne skupine za ocene tveganj in zmožnosti obvladovanja tveganj nesreč z ministrstva, pristojnega za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami, na ministrstvo, pristojno za okolje, podnebje in energijo ter na ministrstvo, pristojno za naravne vire in prostor. Razlogi za to so podrobno opisani v razlagi člena 10.

Priloga vsebuje razširjen seznam nesreč, za katere se bodo pripravile (in pozneje dopolnjevale ali spreminjale) ocene tveganja in zmožnosti obvladovanja tveganja nesreč. Seznam je ustrezno razširjen z nesrečami, ki lahko povzročijo večdržavne čezmejne vplive, in z nesrečami, ki jih povzročajo ali stopnjujejo podnebne spremembe. Nosilci za pripravo teh ocen so predlagani glede na vsebino in namen ocen ter glede na pristojnosti posameznih ministrstev. Da je ocene za te nesreče treba pripraviti, je dejstvo, ki niti ni predmet usklajevanja te uredbe. S to prilogo se samo še določijo nosilci.

Novost v predlogu uredbe predstavljajo tudi vsebine, kot so sprejemljivost tveganja nesreč in ovrednotenje vplivov nesreč oziroma stopenj tveganja nesreč v določenem časovnem obdobju, s čimer se lahko razmeroma preprosto dodatno oziroma celoviteje ovrednoti tveganje nesreč.

V povezavi z dosedanjim poročanjem Evropski komisiji so morale države članice na podlagi Sklepa 1313/2013/EU iz leta 2013 vsaka tri leta (od konca leta 2015) Evropski komisiji poročati o stanju na področju ocenjevanja tveganj nesreč oziroma o doseženem napredku na tem področju. V Sklepu 1313/2013/EU iz leta 2013 je bilo prav tako določeno, da države članice predložijo oceno svoje zmožnosti obvladovanja tveganj za nesreče vsaka tri leta po dokončnem oblikovanju smernic Evropske komisije za ocenjevanje zmožnosti obvladovanja tveganj nesreč, torej prvič najpozneje do 8. avgusta 2018 za nesreče, za katere so bile že pripravljene ocene tveganja nesreč. Republika Slovenija je Evropski komisiji od leta 2015 trikrat poročala o napredku na področju ocenjevanja tveganj nesreč (leta 2015, dodatno poročanje leta 2016 zaradi izpolnjevanja predhodnih pogojenosti za koriščenje finančnih sredstev iz kohezijskih in strukturnih skladov Evropske unije ter nazadnje leta 2018). Prav tako je poleti leta 2018 Evropski komisiji posredovala celotno prvo različico državne ocene zmožnosti obvladovanja tveganj nesreč.

Spremembe Sklepa 1313/2013/EU leta 2019 so bistveno spremenile tudi vsebino poročanja Evropski komisiji o stanju na področju ocenjevanja tveganj nesreč in zmožnosti obvladovanja tveganj nesreč. Namesto ločenega poročanja o napredku na področju ocenjevanja tveganj nesreč (s posebnim poročilom) in posredovanja celotne državne ocene zmožnosti obvladovanja tveganj nesreč je bilo v spremembah Sklepa 1313/2013/EU določeno, da je treba Evropski komisiji obdobjno poročati o povzetkih ustreznih elementov ocen tveganj nesreč in ocen zmožnosti obvladovanja tveganj nesreč s poudarkom na nesrečah s ključnim tveganjem. V poročanje države članice vključujejo tudi opis prednostnih ukrepov za preventivo in pripravljenost, in sicer za nesreče s ključnim tveganjem in čezmejnimi vplivi, če je treba, pa tudi za nesreče z majhno verjetnostjo, vendar hudimi vplivi. V ta namen so bile na ravni Evropske unije konec leta 2019 sprejete smernice Evropske komisije za poročanje o obvladovanju tveganj nesreč.

Naslednji roki za poročanje Evropski komisiji bi morali biti po določbah Sklepa 1313/2013/EU iz leta 2014 avgusta in decembra leta 2021, vendar pa se je s spremembo Sklepa 1313/2013/EU leta 2019 enotno poročanje zamaknilo za leto, in sicer do konca leta 2020, nato pa poteka vsaka tri leta. Leta

2020 je tako Republika Slovenija delno že poročala Evropski komisiji na nov način, čeprav spremembe v vsebini poročanja še niso bile prenesene v slovenski pravni red. Podobno, vendar že bistveno bolj prilagojeno veljavnim smernicam, je bilo izvedeno tudi poročanje leta 2023. Z ustreznimi vsebinskimi rešitvami je novi način poročanja ustrezno umeščen v predlog uredbe in se bo prvič uporabil predvidoma leta 2026. Podrobno določa tudi vsebine in vire za poročanje Evropski komisiji. Seveda pa ni izključeno, da bo Evropska komisija še pred tem ponovno spreminjala obseg, način in vsebino poročanja.

II. VSEBINSKA OBRAZLOŽITEV PREDLAGANIH ČLENOV

K 1. členu

V tem členu je določeno, katere vsebine predlog uredbe obravnava in ureja. Predlog uredbe je potreben zaradi izvajanja nekaterih nalog iz 6. člena Sklepa št. 1313/2013/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o mehanizmu Unije na področju civilne zaščite (UL L št. 347 z dne 20. 12. 2013, str. 924), zadnjič spremenjenega s Sklepom (EU) 2023/2671 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. novembra 2023 o spremembi Sklepa št. 1313/2013/EU za podaljšanje prehodnega obdobja rescEU (UL L št. 2023/2671 z dne 28. novembra 2023) (v nadaljnjem besedilu: Sklep 1313/2013/EU).

Predlog uredbe določa konkretne nesreče in vrste nesreč, za katere se ocenjuje tveganje nesreč in zmožnost obvladovanja tveganj nesreč, pristojne organe in njihove naloge, vrste, vsebino, pripravo ocen tveganj in zmožnosti obvladovanja tveganj nesreč ter način njihovega sprejetja, poznejšega dopolnjevanja in spreminjanja. Predlog uredbe ureja tudi poročanje Evropski komisiji o obvladovanju tveganj nesreč ter roke za pripravo ocen tveganj in zmožnosti-obvladovanja tveganj nesreč ter poročila za poročanje Evropski komisiji.

Predlog uredbe določa uporabo te uredbe tudi za pripravo ocen tveganj in zmožnosti obvladovanja tveganj nesreč na lokalni ravni. Ocene obravnavajo območje posamezne samoupravne lokalne skupnosti, če se te odločijo, da jih pripravijo.

Dodatno je določeno, da uredba vsebinsko ne posega v pristojnosti, naloge in odgovornosti ministrstev iz naslova načrtovanja in izvajanja ukrepov, ki jih sicer že določajo področni predpisi teh ministrstev ter se izrecno nanašajo na njihova delovna področja. To velja tudi za vzpostavljeno čezmejno sodelovanje na področju obvladovanja tveganj nesreč.

K 2. členu

V drugem členu so, kar je novost glede na veljavno uredbo, opredeljene vrste nesreč glede na nekatere značilnosti. Iz opredelitve vrste nesreče praviloma izhaja tudi različen obseg obveznosti, ki jih opredeljuje predlog uredbe, v povezavi s posamezno nesrečo, kar velja predvsem za poročanje Evropski komisiji o obvladovanju tveganj nesreč, vidno pa je tudi v pogostosti dopolnjevanja in spreminjanja ocen tveganja in zmožnosti obvladovanja tveganja nesreč. Konkretna opredelitev nesreč glede na vrsto nesreč je opredeljena v Prilogi.

K 3. členu

Ta člen glede na veljavno uredbo vključuje nove vsebine iz sprememb Sklepa 1313/2013/EU iz leta 2019, povezane z nesrečami s ključnim tveganjem.

Člen v prvem odstavku razlaga pojem nesreče s ključnim tveganjem. Gre za nesreče, ki so v matrikah tveganja nesreč uvrščene v rdeče obarvana polja oziroma za katere se v ocenah tveganja nesreč ugotovi, da pomenijo zelo veliko (4.) stopnjo tveganja nesreče.

Države lahko za nesreče s ključnim tveganjem določijo tudi druge nesreče oziroma tiste, ki se ne uvrstijo v rdeče obarvana polja v matrikah tveganja nesreč. Člen navaja primere, v katerih se lahko neka nesreča dodatno opredeli oziroma določi kot nesreča s ključnim tveganjem. Ti primeri so deloma povzeti in prirejeni iz smernic Evropske komisije za poročanje o obvladovanju tveganj nesreč. Tako lahko države nesrečam, ki so jim na neki način bolj izpostavljene, namenijo več pozornosti pri načrtovanju in izvajanju

obvladovanja tveganja za njihov pojav. To je tudi v skladu s smernicami Evropske komisije za poročanje o obvladovanju tveganj nesreč, ki pri opredeljevanju nesreč s ključnim tveganjem omogoča prilagodljiv pristop.

Treba je poudariti, da so nesreče s ključnim tveganjem predmet poročanja za Evropsko komisijo (34. člen te uredbe), saj je o stanju in napredku pri obvladovanju predvsem teh tveganj nesreč glede na spremembe Sklepom 1313/2013/EU iz leta 2019 treba Evropski komisiji redno poročati. Da bi to poročanje lahko ustrezno izvajali, je v nadaljevanju določeno tudi pogostejše dopolnjevanje in spreminjanje ocen tveganja in zmožnosti obvladovanja tveganja nesreč, ki so ugotovljene ali določene kot nesreče s ključnim tveganjem, kot to velja za druge nesreče, za katere so praviloma ugotovljene manjše stopnje tveganja.

Opredelitev nesreč s ključnim tveganjem bo Republiki Sloveniji v trenutni finančni perspektivi lahko omogočalo tudi pridobivanje finančnih sredstev Evropske unije (na primer iz Kohezijskega sklada ali sredstev Evropskega sklada za regionalni razvoj – ESRR) za obvladovanje tveganja oziroma izboljšanje stanja obvladovanja tveganja teh nesreč. Za to bo treba izpolnjevati predpisane omogočitvene pogoje. Gre predvsem za to, da bo treba nekatere podatke o nesrečah s ključnim tveganjem obdobjno posredovati tudi drugim organom Evropske komisije (DG REGIO), vendar to ni predmet te uredbe.

K 4. členu

Tudi ta člen glede na veljavno uredbo vključuje nove vsebine iz sprememb Sklepa 1313/2013/EU, povezane z nesrečami z majhno verjetnostjo, vendar hudimi vplivi.

Pojem nesreča z majhno verjetnostjo, vendar hudimi vplivi je pojasnjen v prvem odstavku.

Države lahko za nesreče z majhno verjetnostjo, vendar hudimi vplivi dodatno določijo tudi druge nesreče. Člen navaja dva primera, v katerih se lahko neka nesreča dodatno opredeli oziroma določi kot nesreča z majhno verjetnostjo, vendar hudimi vplivi. Države lahko nesrečam, ki so jim na nek način bolj izpostavljene, namenijo več pozornosti pri načrtovanju in izvajanju obvladovanja tveganja za pojav. V tem pogledu so pomembne predvsem tiste nesreče v Republiki Sloveniji, pri katerih so bile pri zaščiti in reševanju oziroma odzivu nanje potrebne tudi zmogljivosti sil in sredstev za zaščito, reševanje in pomoč na ravni Evropske unije (rescEU), torej »evropske« sile za zagotavljanje pomoči državam članicam Evropske unije in sodelujočim državam v mehanizmu Unije na področju civilne zaščite. Na te nesreče se s sedanjimi zmogljivostmi v silah in sredstvih za zaščito, reševanje in pomoč v Republiki Sloveniji ter tistimi, ki so jih države predhodno odredile v okviru evropskega nabora civilne zaščite, ni bilo mogoče učinkovito odzvati oziroma je ocenjeno, da bo ob pojavu in intenzivnosti take nesreče ter pri odzivu nanje potrebna njihova uporaba.

Treba je poudariti, da so nesreče z majhno verjetnostjo, vendar hudimi vplivi predmet poročanja za Evropsko komisijo (34. člen te uredbe), saj je o stanju in napredku pri obvladovanju predvsem takih nesreč glede na spremembe Sklepa 1313/2013/EU iz leta 2019 treba Evropski komisiji redno poročati. Da bi to poročanje lahko ustrezno izvajali, so v nadaljevanju določeni tudi pogostejše dopolnjevanje in spreminjanje ocen tveganja in zmožnosti obvladovanja tveganja nesreč, ki so ugotovljene ali določene kot nesreče z majhno verjetnostjo, vendar hudimi vplivi, in sicer enako, kot to velja za druge nesreče, za katere so praviloma ugotovljene manjše stopnje tveganja.

K 5. členu

V členu je razložen pojem nesreča z večdržavnimi čezmejnimi vplivi. Nesreče z večdržavnimi čezmejnimi vplivi so na ravni Evropske unije opredeljene nesreče, ki imajo lahko velike, kompleksne in hkratne vplive v več državah članicah Evropske unije, sodelujočih državah v mehanizmu Unije na področju civilne zaščite ter drugih evropskih državah, ki obenem niso države nastanka nesreče, in sicer ne glede na to, ali imajo skupno mejo ali ne, in za katere se na ravni Evropske unije oblikujejo cilji Unije za odpornost na nesreče na področju civilne zaščite. Take nesreče lahko povzročijo tudi pojav ene ali več drugih nesreč (kaskadnih oziroma verižnih). Za te nesreče se na ravni Evropske unije oblikujejo scenariji nesreč. Trenuten nabor nesreč je omenjen na strani 32, seveda pa je mogoče, da se bo v prihodnosti tem nesrečam pridružila še katera.

K 6. členu

Člen je glede na veljavno uredbo novost. Podnebne spremembe vse bolj vplivajo na človeško družbo in širše, vplivajo pa tudi na pojav nesreč, ki so od njih odvisne. Nesreče, ki jih povzročajo ali intenzivirajo podnebne spremembe, so po predlogu uredbe tiste, ki se v Republiki Sloveniji pojavljajo pogostejše, povzročajo večje vplive in se pojavljajo tudi na območjih in v obdobjih, ki niso običajna za te nesreče. Gre tudi za nesreče, ki se zaradi podnebnih sprememb pojavljajo na novo. Katere so te nesreče, je razvidno iz Priloge.

V predlogu uredbe so te nesreče bolj poudarjene, predvsem z vidika priprave ocen tveganja in zmožnosti obvladovanja tveganja nesreč, deloma pa tudi z vidika poročanja Evropski komisiji.

K 7. členu

Opredeljeni so vrste ocen tveganj in zmožnosti obvladovanja tveganj nesreč ter teritorialno območje, ki ga obravnava posamezna vrsta ocen tveganj in zmožnosti obvladovanja tveganj nesreč.

K 8. členu

V Prilogi te uredbe so določeni nosilci, odgovorni za pripravo ocen tveganja in zmožnosti obvladovanja tveganja nesreč. To so ministrstva in drugi državni organi, pristojni za pripravo ocen tveganja in zmožnosti obvladovanja tveganja nesreč. Nosilci so odgovorni za vsebinsko ustreznost in usklajenost vsebin ocen tveganja in zmožnosti obvladovanja tveganja nesreč iz svojih pristojnosti ter za koordinacijo priprave ocen tveganja in zmožnosti obvladovanja tveganja nesreč. Zagotoviti oziroma omogočiti morajo medresorski pristop pri pripravi ocen tveganja in zmožnosti obvladovanja tveganja nesreč. Za ta namen lahko ustanovijo in vodijo operativne delovne skupine, v katere imenujejo predstavnike sodelujočih organov in drugih sodelujočih iz 9. člena te uredbe ter po potrebi tudi predstavnika državnega koordinacijskega organa. Vanje lahko vključijo tudi tiste sodelujoče organe in druge sodelujoče, ki se v izvajanje nalog želijo vključiti na lastno pobudo. Pomembna je določba, da nosilci zagotovijo potrebne kadrovske in finančne vire za opravljanje nalog, določenih s predlogom uredbe. Če ima neki nosilec pristojnosti priprave ocene tveganja in zmožnosti obvladovanja tveganja več nesreč, predlog uredbe omogoča določitev resornega koordinatorja. Taka rešitev se je na nekaterih ministrstvih (npr. na ministrstvu, pristojnem za infrastrukturo, in ministrstvu, pristojnem za okolje in prostor, pred zadnjo reorganizacijo leta 2022) sicer že uveljavila.

Nosilci izvajanja nalog po veljavni uredbi so bili za posamezne nesreče, razen ene izjeme, določeni na podlagi tega, kdo je pristojen za preučevanje, opazovanje, merjenje in ovrednotenje nesreč. To se je izvedlo glede na to, na katero področje neka nesreča najbolj vpliva, in glede na to, katero ministrstvo lahko na podlagi svojih pristojnosti z ustreznim izvajanjem predvsem ukrepov za preventivo najbolj pripomore k ustreznemu obvladovanju tveganja določene nesreče. Isto načelo je uveljavljeno tudi v predlogu te uredbe. Seznam nesreč v Prilogi, za katere se pripravlja ocena tveganja in zmožnosti obvladovanja tveganja nesreče, se lahko dopolnjuje in spreminja glede na naknadne predloge ministrstev o pripravi ocen tveganja in zmožnosti obvladovanja nesreč.

Predloge glede priprave ocen tveganja in zmožnosti obvladovanja tveganja nesreč lahko posredno poda tudi Evropska komisija, na primer z naborom nesreč z večdržavnimi čezmejnimi vplivi, za katere se na evropski ravni pripravljajo evropski scenariji nesreč. Za nesreče pod zaporednimi števkami od 1 do 15 v Prilogi velja, da so bile zanje že pripravljene ocene tveganja in zmožnosti obvladovanja tveganja nesreč, ki skupaj v bistvu predstavljajo ocene obvladovanja tveganja nesreč. V Republiki Sloveniji se pojavljajo tudi nesreče, za katere ocene tveganja nesreč in obvladovanja tveganja nesreč oziroma ocene tveganja in zmožnosti obvladovanja tveganja še niso pripravljene, zato jih bo treba v prihodnosti. To so nesreče, vključene v preglednici v Prilogi od zaporedne številke 16. Podlaga za vpis nesreče v preglednico pod zaporedno številko 16 je dopis Ministrstva za okolje in prostor, št. 842-4/2020-2550, z dne 12. 2. 2021. Predlog za vključitev nesreč od zaporedne številke 17 upošteva ocene tveganj in zmožnosti obvladovanja tveganj nesreč iz 13. člena te uredbe predvsem glede na obveznosti, ki jih v Sklepom 1313/2013/EU in v smernicah za poročanje o obvladovanju tveganj nesreč določa Evropska komisija in ki nastajajo glede na splošne usmeritve Vlade Republike Slovenije (ki bo posebno pozornost

namenjala podnebnim spremembam) ter, kot že omenjeno, vplivajo tudi na pojavljanje in intenzivnost nekaterih nesreč. Nenazadnje bo obveznost priprave nekaterih ocen tveganja in zmožnosti obvladovanja tveganja nesreč v prihodnosti povezana tudi s tistimi nesrečami, za katere so na ravni Evropske unije oblikovani cilji Unije za odpornost na nesreče na področju civilne zaščite. Iz Sklepa 1313/2013/EU namreč izhaja, da bodo morale države članice za te nesreče poročati o obvladovanju njihovega tveganja, kar posledično pomeni pripravo ocen tveganja in zmožnosti obvladovanja tveganja za te nesreče (oziroma v skladu s predlogom te uredbe ocene tveganja in zmožnosti obvladovanja tveganja za te nesreče). Do zdaj je Evropska komisija v ta namen pripravila deset scenarijev, v katerih je zajela 19 nesreč in pojavov: suša, vročinski val, hud mraz, žled, epidemije ali pandemije nalezljive bolezni pri ljudeh, poplave, neurje, veliki požari v naravnem okolju, jedrska ali radiološka nesreča, kibernetični napad, teroristični napad, potres, večje onesnaženje veletoka in obalnega morja, nesreča na morju, nesreča z nevarnimi snovmi, veliki vulkanski izbruh in cunami, učinki oboroženega spopada, razselitev prebivalstva zaradi izrednih razmer ter velik izpad preskrbe z električno energijo. Ti scenariji nesreč so bili oblikovani do konca leta 2023. Mogoče je, da se bo v prihodnjih letih nabor teh nesreč še nekoliko razširil (npr. s pozebo). Verjetno je, da bo treba dodatne ocene tveganja in zmožnosti obvladovanja tveganja nesreč v Republiki Sloveniji pripraviti tudi, če bo za namen njihovega obvladovanja Republika Slovenija želela koristiti določena finančna sredstva Evropske unije, v tem primeru gre za koriščenje finančnih sredstev ESRR in Kohezijskega sklada. Za ta namen Evropska komisija v okviru tako imenovanih finančnih perspektiv oblikuje omogočitvene pogoje. Med omogočitvene pogoje v trenutni finančni perspektivi spadajo na primer tudi zagotovitev in predložitev ustreznih vsebin iz ocen tveganja in zmožnosti obvladovanja tveganja nesreč, povezanih predvsem z nesrečami s ključnim tveganjem. Glede nesreč, na katere vplivajo podnebne spremembe, je Republika Slovenija na Podnebni konferenci COP28 konec leta 2023 skupaj z nekaterimi drugimi državami sprejela cilj, da se najpozneje do leta 2030 izvedejo oziroma posodobijo ocene podnebnih tveganj. Nekatere nesreče, na katere vplivajo podnebne spremembe, spadajo tudi v nabor nesreč z večdržavnimi čezmejnimi vplivi. Posodobitev 15 že pripravljenih in priprava novih ocen tveganja ter zmožnosti obvladovanja tveganja nesreč za 19 nesreč bo precejšen in časovno razmeroma omejen zalogaj, vendar si glede na mednarodne okvire, ki so postavljeni in znani, odstopanja ali zamud na tem področju država ne more več privoščiti.

Čeprav imajo ocene tveganj in zmožnosti obvladovanja tveganj nesreč, kot je naštetu v splošnih obrazložitvah predloga uredbe, potencialno širok spekter uporabe, pa so v svojem bistvu namenjene predvsem izboljšanju na področju preventive pred tveganji. Pomembnosti ukrepov za pripravljenost, ki se izvedejo z ustreznim odzivom na nesreče, kadar se te zgodijo, ni mogoče zanikati. V ocenah tveganj in zmožnosti obvladovanja tveganj nesreč jim je namenjena ustrezna oziroma znatna pozornost. Vendar pa se na področju obvladovanja tveganja nesreč oziroma zmanjšanja njihovih vplivov in verjetnosti pojavitve lahko največji »preboj« naredi predvsem z ustreznimi preventivnimi ukrepi. Glede na to so v predlogu uredbe predlagane nekatere spremembe pri nosilcih, tudi pri tistih nesrečah, za katere ocene tveganja nesreč in ocene zmožnosti njihovega obvladovanja že obstajajo, torej za nesreče v preglednici v Prilogi, ki so umeščene pod zaporednimi številkami od 1 do 15. Pri tem je bila upoštevana predvsem večja oziroma pomembna vloga področja preventive, čemur so pravzaprav ocene tveganja nesreč najbolj namenjene. Zato so glede na veljavno uredbo predlagane tudi določene spremembe nosilcev za tiste nesreče, za katere so ocene tveganja nesreč in zmožnosti njihovega obvladovanja že bile pripravljene ali pa sta za določeno nesrečo kot nosilca predlagani po dve ali več ministrstev. S tem pristopom sledimo načelu Evropske komisije, da je treba okrepiti večsektorsko tovrstnih ocen in medresorsko sodelovanje. Spremembe oziroma racionalizacija pristojnih nosilcev pri posameznih nesrečah se še vedno lahko zgodita v okviru poteka medresorskega usklajevanja predloga uredbe.

Člen določa tudi časovne okvire, v katerih morajo nosilci določiti, da je neka nesreča dodatno določena kot nesreča s ključnim tveganjem ali nesreča z majhno verjetnostjo, vendar hudimi vplivi. Tako bodo omogočeni pravočasna priprava, dopolnjevanje in spreminjanje ocen tveganja in zmožnosti obvladovanja tveganja nesreč. S tem bo mogoče zagotoviti tudi ustrezno in pravočasno poročanje države Evropski komisiji o obvladovanju tveganj nesreč.

Novost glede na veljavno uredbo o izvajanju Sklepa 1313/2013/EU je tudi priprava večdržavnih ocen tveganja ene ali več nesreč s čezmejnimi vplivi, ki so sicer podrobneje opredeljene v 19. členu te uredbe. Del vsebine iz tega člena se uporablja tudi za pripravo teh ocen.

Člen določa tudi nekatere druge naloge nosilcev, na primer sodelovanje pri oblikovanju ali spremembah meril tveganja nesreč.

K 9. členu

V tem členu je določeno sodelovanje ministrstev in drugih organov, ki sodelujejo pri pripravi ocen tveganja in zmožnosti obvladovanja tveganja nesreč, v skladu s svojimi pristojnostmi. Sodelujoči organi so odgovorni za ustreznost in usklajenost vsebin ocen tveganja nesreč in zmožnosti njihovega obvladovanja iz svojih pristojnosti. Pomembna je določba, da sodelujoči organi zagotovijo potrebne kadrovske in finančne vire za izvajanje nalog, določenih s predlogom te uredbe. V proces priprave ocen tveganja in zmožnosti njihovega obvladovanja se, če je treba, vključijo tudi pristojni zavodi (na primer Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, Zavod za gozdove Slovenije ipd.), gospodarske družbe, strokovne, raziskovalne in nevladne organizacije (drugi sodelujoči), pri čemer se glede finančnih virov za izvedbo sodelovanja dogovorijo z nosilcem. Finančne vire za sodelovanje drugih sodelujočih, če so ti vključeni na predlog ali prošnjo nosilca in kadar obenem niso proračunski uporabniki, načeloma zagotovi nosilec.

V tem členu so opredeljene še druge naloge sodelujočih organov, predvsem glede meril tveganja nesreč in sodelovanja pri pripravi večdržavnih ocen tveganja ene ali več nesreč s čezmejnimi vplivi.

K 10. členu

Ta člen določa naloge Državnega koordinacijskega organa za ocene tveganj in zmožnosti obvladovanja tveganj nesreč. Predlog uredbe namesto Uprave Republike Slovenije za zaščito in reševanje, ki je organ v sestavi ministrstva, pristojnega za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami, za Državni koordinacijski organ za ocene tveganj in zmožnosti obvladovanja tveganj nesreč (v nadaljnjem besedilu: državni koordinacijski organ) določa ministrstvo, pristojno za okolje, podnebje in energijo, ter ministrstvo, pristojno za naravne vire in prostor. Gre za občutnejšo organizacijsko spremembo, ki se nanaša tudi na naloge medresorske delovne skupine za ocene tveganj in zmožnosti obvladovanja tveganj nesreč v naslednjem členu.

Oboje je v veljavni uredbi v pristojnosti ministrstva, pristojnega za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami. Ta naloga se od leta 2014 izvaja v okviru Uprave Republike Slovenije za zaščito in reševanje oziroma Ministrstva za obrambo. Taka rešitev je bila predvsem posledica časovne stiske pri zagotavljanju predhodnih pogojenosti, povezanih s tematskim ciljem 5 (Spodbujanje blaženja podnebnih sprememb in prilagajanje nanje ter obvladovanje tveganj nesreč) Partnerskega sporazuma med Republiko Slovenijo in Evropsko komisijo (za črpanje sredstev iz Evropskih strukturnih in investicijskih skladov) za obdobje 2014–2020. Del predhodnih pogojenosti, ki jih je Republika Slovenija na podlagi ustreznih aktivnosti Uprave Republike Slovenije za zaščito in reševanje in ministrstev (pravna in organizacijska ureditev in vzpostavitev ocenjevanja tveganj nesreč v Republiki Sloveniji, priprava ocen tveganja nesreč, priprava Državne ocene tveganj nesreč z ustreznimi vsebinami) konec leta 2016 uspešno izpolnila, se je namreč nanašal tudi na izvajanje 6. člena Sklepa 1313/2013/EU.

Naloge in aktivnosti, povezane s Sklepom 1313/2013/EU se na nacionalni ravni večinoma neposredno navezujejo na delovanje varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami oziroma na področje zaščite, reševanja in pomoči. To pa ne velja za ocenjevanje tveganj nesreč, ocenjevanje zmožnosti njihovega obvladovanja in obvladovanje tveganj nesreč kot celote, ki se v Sklepu 1313/2013/EU neposredno navezuje na področje preventive oziroma njega izhaja. Preventiva pred tveganji nesreč v Republiki Sloveniji ni v pristojnosti državnega organa, pristojnega za zaščito, reševanje in pomoč, temveč predvsem v pristojnosti drugih ministrstev. Ta so predvsem ministrstvo, pristojno za okolje, podnebje in energijo, pa tudi ministrstvo, pristojno za naravne vire in prostor, ministrstvo, pristojno za kmetijstvo in gozdarstvo, ministrstvo, pristojno za promet in infrastrukturo, ter ministrstvo, pristojno za zdravje itn.

V Prilogi je opredeljenih 34 nesreč, za katere je treba v Republiki Sloveniji pripraviti oziroma dopolnjevati ter spreminjati že pripravljene ocene tveganja in zmožnosti obvladovanja tveganja nesreč. Za večino nesreč, ki predstavljajo v Republiki Sloveniji najvišje ali vsaj pomembnejše tveganje nesreč v naši državi in so bile zanje že pripravljene ocene tveganja ter ocene zmožnosti obvladovanja tveganja, je bilo do zdaj določeno ministrstvo, pristojno za okolje in prostor. To za novi dve ministrstvi, ki sta naslednici prejšnjega ministrstva, velja tudi glede večine nesreč, za katere bo v prihodnosti treba pripraviti ocene tveganja in ocene zmožnosti obvladovanja tveganj nesreč. Pri tem gre predvsem za

nesreče, ki jih povzročajo ali intenzivirajo podnebne spremembe. Iz predloga uredbe je torej razvidno, da je kot nosilec v celoti ali vsaj delno za 18 od 34 opredeljenih nesreč določeno oziroma predlagano ministrstvo, pristojno za okolje, podnebje in energijo, 15 nesreč pa je v pristojnosti ministrstva, pristojnega za naravne vire in prostor. Obe ministrstvi skupaj pa sta pristojni za 26 od 34 nesreč. Glede na to je vprašljiva trenutna ureditev izvajanja nalog državnega koordinacijskega organa.

Trenutna ureditev, da organ v sestavi ministrstva, pristojnega za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami, prek državnega koordinacijskega organa koordinira in nadzoruje delo drugih ministrstev, predvsem pa ministrstev, pristojnih za okolje, podnebje, energijo, naravne vire in prostor, na katerih sloni skoraj tri četrtine dela in nalog s področja ocenjevanja tveganj in zmožnosti obvladovanja tveganj nesreč, se glede na vsebine nalog, ki izhajajo iz Sklepa 1313/2013/EU in pristojnosti ministrstev, in na podlagi navedenih dejstev kaže kot neustrezna in v neskladju s pristojnostmi sistema oziroma ministrstva, pristojnega za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami, ki so določene z 2. in 102 členom Zakona o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami (Uradni list RS, št. 51/06 – uradno prečiščeno besedilo, 97/10, 21/18 – ZNOrg in 117/22). Obenem Ministrstvo za obrambo oziroma organ v sestavi, pristojen za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami, z izvajanjem nalog, ki so sicer v pristojnosti Vlade Republike Slovenije, krši prvi odstavek 100. člena tega zakona. Trenutna ureditev je tudi v neskladju z 62. členom Zakona o državni upravi (Uradni list RS, št. 113/05 – uradno prečiščeno besedilo, 89/07 – odl. US, 126/07 – ZUP-E, 48/09, 8/10 – ZUP-G, 8/12 – ZVRS-F, 21/12, 47/13, 12/14, 90/14, 51/16, 36/21, 82/21, 189/21, 153/22 in 18/23). Ta člen namreč določa, da kadar posamezna naloga zadeva področja dveh ali več ministrstev, prevzame vodenje take naloge tisto ministrstvo, na katerega upravno področje spada naloga po pretežnosti, druga ministrstva pa morajo pri tem sodelovati. Nenazadnje je Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje, ki je v veljavni uredbi določena kot Državni koordinacijski organ za ocene tveganj in zmožnosti obvladovanja tveganj nesreč, glede na stališče ministra za obrambo, izrečeno v Državnem zboru 26. septembra 2022, tudi najšibkejši člen Ministrstva za obrambo, saj nima ustreznih kadrovskih in strokovnih zmogljivosti za opravljanje svojih nalog, kar drži še danes.

Zaradi vseh navedenih razlogov predlog uredbe določa prenos nalog Državnega koordinacijskega organa za ocene tveganj in zmožnosti obvladovanja tveganj nesreč in tudi vodenje medresorske delovne skupine za ocene tveganj in zmožnosti obvladovanja tveganj nesreč z ministrstva, pristojnega za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami, na ministrstvo, pristojno za okolje, podnebje in energijo, ter ministrstvo, pristojno za naravne vire in prostor. Ta rešitev v predlogu uredbe ni politične, ampak predvsem strokovne narave, ob upoštevanju nalog in pristojnosti ministrstev in predmetne zakonodaje.

Ministrstvo, pristojno za okolje, podnebje in energijo, in ministrstvo, pristojno za naravne vire in prostor, bosta posledično v prihodnosti zagotavljali tudi sodelovanje pri delu strokovne skupine Evropske komisije za preventivo, vsaj v delu, ki se navezuje na vsebino predloga te uredbe.

Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje s predlagano spremembo ne bo izvzeta iz procesa ocenjevanja tveganj nesreč, zlasti pa ne iz procesa ocenjevanja zmožnosti obvladovanja tveganj nesreč. Na obeh področjih bo sodelovala v vlogi sodelujočega organa.

V nadaljevanju so določene naloge državnega koordinacijskega organa, med drugim tudi poročanje Evropski komisiji. Za poročanje o izvedenih aktivnostih so določeni tudi roki. Novost v tem členu je še, da lahko predloge za pripravo ocen tveganja in zmožnosti obvladovanja tveganja nesreč, za katere ocene tveganja in zmožnosti obvladovanja tveganja nesreč še niso pripravljene, Vladi Republike Slovenije neposredno predlaga tudi državni koordinacijski organ. Tako se bo lahko v nekaterih primerih zagotovila kontinuiteta pripravljanja ocen tveganja in zmožnosti obvladovanja tveganja nesreč, za katere te ocene še niso pripravljene.

K 11. členu

Določena je medresorska delovna skupina za ocene tveganj in zmožnosti obvladovanja tveganj nesreč (v nadaljnjem besedilu: medresorska delovna skupina), v katero Vlada Republike Slovenije imenuje predstavnike nosilcev in drugih sodelujočih organov, praviloma na ravni državnih sekretarjev ministrstev. Glede na predlog uredbe jo vodita ministrstvo, pristojno za okolje, podnebje in energijo, in ministrstvo, pristojno za naravne vire in prostor. Določene so tudi njene glavne naloge. Tudi pri tem gre

v primerjavi z veljavno uredbo za pomembnejšo organizacijsko spremembo, razlogi zanjo pa so podrobno opisani že v razlagi prejšnjega člena.

K 12. členu

Nosilec, odgovoren za pripravo ocene tveganja in zmožnosti obvladovanja tveganja nesreče, pripravi načrt za njeno pripravo, dopolnitev ali spremembo. Ta načrt določa predvsem sodelujoče organe in druge sodelujoče, njihove naloge in roke za pripravo posameznih vsebin ocene tveganja in zmožnosti obvladovanja tveganja nesreče ter glavne vsebinske poudarke ocene, predvsem glede scenarijev nesreče in njihovih analiz. V načrtu se opredeli tudi sodelovanje javnosti, predvsem pri vsebinah, povezanih z ocenjevanjem tveganja nesreče.

Načrt se pripravi tudi pred dopolnjevanjem ali spreminjanjem ocen tveganja in zmožnosti obvladovanja tveganja nesreč, kar je posledica ugotovitev pri izvajanju veljavne uredbe in posledica dejstva, da nosilci ob pripravi, dopolnitvah in spremembah ocen tveganja nesreč, še manj pa ob dopolnitvah in spremembah ocen zmožnosti obvladovanja tveganj nesreč (za slednje načrt v veljavni uredbi ni predpisan), teh načrtov večinoma niso pripravili, kar pa se je po izkušnjah izkazalo za nujno. Pri dopolnjevanju in spreminjanju vsebin je treba namreč določiti, katere vsebine se bodo v ocenah tveganja nesreč, še bolj pa to velja za ocene zmožnosti obvladovanja tveganja, dopolnjevale ali spreminjale, kateri sodelujoči organi in drugi sodelujoči se bodo vključili v izvedbo dopolnitev in sprememb ter v katerem roku morajo biti dopolnitve in spremembe posameznih vsebin ter celotne ocene izvedene. Z uvedbo te novosti se zagotavlja enotnejši in organiziran pristop do realizacije dopolnitev in sprememb ocen. Nosilec z načrtom seznanjen državni koordinacijski organ, ki lahko predlaga dopolnitve in spremembe načrta.

K 13. členu

Ta člen določa vsebino ocen tveganja in zmožnosti obvladovanja tveganja nesreč. Glavne vsebine ocen tveganja in zmožnosti obvladovanja so ocene tveganja nesreč in ocene zmožnosti obvladovanja tveganja nesreč kot dva vsebinsko zaokrožena in samostojna dela ocen.

V drugem odstavku tega člena je določeno, da splošna in podrobnejša navodila ter pojasnila k vsebinam za pripravo ocen tveganja in zmožnosti obvladovanja tveganja nesreč zagotovi državni koordinacijski organ.

K 14. členu

Navedene so podlage za pripravo ocen tveganja nesreč in navedba, kaj ocena tveganja nesreče predstavlja. Med druge strokovne podlage iz prvega odstavka spadajo na primer tudi varnostna poročila, ki jih predložijo organizacije – viri večjega tveganja za nesrečo, in sicer k vlogi za pridobitev okoljevarstvenega dovoljenja.

Pri pripravi ocen tveganja nesreč se poleg določb te uredbe lahko upoštevajo tudi smernice Evropske komisije za ocenjevanje tveganj nesreč. Večina njene vsebine je sicer prenesena v 15. člen te uredbe.

V mednarodnih standardih ISO 31010, na katere se navezujejo smernice Evropske komisije za ocenjevanje tveganj nesreč iz leta 2010, so opredeljeni nekateri pojmi, ki se uporabljajo pri pripravi ocen tveganj nesreč. Pri pripravi ocen tveganja nesreč se lahko uporabljajo tudi pojmi, ki jih vsebujejo in določajo predpisi, ki se nanašajo na posamezna tveganja nesreč, obvladovanje tveganj nesreč in druge podatke.

Predlog uredbe ne določa obveznih uporab določenih metod in tehnik pri pripravi ocen tveganj nesreč. Med mogoče metode in tehnike za pripravo ocen tveganja nesreč spadajo tudi metode in tehnike iz standardov, ki jih omenjajo smernice Evropske komisije za ocenjevanje tveganj nesreč iz leta 2010, zlasti mednarodni standard SIST ISO/IEC 31010. Omogočena je tudi uporaba drugih strokovnih podlag, ki so v povezavi s tveganji posameznih nesreč na razpolgo v okviru posameznih ministrstev, pa tudi

tistih, ki jih namensko pripravljajo v Joint Research Centre (JRC) Ispra in v okviru Disaster Risk Management Knowledge Centre (DRMKC).

K 15. členu

V tem členu je v prvem odstavku določena vsebina ocene tveganja nesreč. Pri tem so upoštevani tako smernice Evropske komisije za ocenjevanje tveganj nesreč iz leta 2010 kot novejši trendi v Evropski uniji na področju ocenjevanja tveganj nesreč in slovenske izkušnje, pridobljene pri pripravi ocen tveganj nesreč v obdobju od leta 2015 do 2018.

Pri analizah tveganja nesreč se, če je mogoče, upoštevajo tudi vplivi na kritično infrastrukturo in druge pomembne sisteme. To so predvsem področja, pomembna za delovanje zdravstvenega sistema, prometne infrastrukture, informacijsko-komunikacijskih sistemov in omrežij ter oskrbe s hrano, pitno vodo, električno energijo in energenti. Ker naj dokumenti, ki izhajajo iz predloga uredbe, načeloma ne bi imeli oznak stopnje tajnosti, je treba tovrstne podatke uporabiti tako, da bodo dokumenti obdržali status javne narave in posledično neomejene dostopnosti. Enak pristop je bil uveljavljen že v dosedanjih postopkih ocenjevanja tveganj nesreč, in sicer, da se v okviru priprave ocen tveganja nesreč kritična infrastruktura ne izpostavlja posebej in da jo nosilci ter sodelujoči organi obravnavajo v okviru resornega področja.

Ocena tveganja nesreče mora vsebovati tudi določitev reprezentativnega scenarija nesreče in pripadajoče analize scenarija nesreče ter pojasnilo, ali je obravnavana nesreča opredeljena kot nesreča s ključnim tveganjem, nesreča z majhno verjetnostjo, vendar hudimi vplivi, ali nesreča z večdržavnimi čezmejnimi vplivi. Prav tako je treba pojasniti, ali morebitna opredelitev nesreče s ključnim tveganjem ali nesreče z majhno verjetnostjo, vendar hudimi vplivi, temelji na merilih tveganja nesreč in uvrstitvi v zgornji dve vrsti polj v matriki tveganja nesreč, ali pa je to določeno na podlagi drugega odstavka 3. člena in drugega odstavka 4. člena te uredbe, prav tako je treba še pojasniti razloge za te odločitve.

Preračun in prikaz vplivov na ljudi ter gospodarskih in okoljskih vplivov in vplivov na kulturno dediščino na teoretično verjetnost nesreč v določenem časovnem obdobju je novost v predlogu uredbe. Dejstvo je, da se vse nesreče ne pojavljajo enako pogosto (npr. potresi in jedrska ali radiološke nesreče se dogajajo dosti redkeje kot npr. veliki požari v naravnem okolju ali poplave). Prikaz v matrikah tveganja nesreč različno verjetnost pojavljanja nesreč upošteva, saj je verjetnost ena izmed bistvenih komponent tveganja nesreče. Dejstvo pa je, da lahko v določenem časovnem obdobju (npr. 10 ali 50 let) intenzivnejši poplavni dogodki (ki jih bo vsaj nekaj) povzročijo večje posledice, kot je npr. hujši potres ali jedrska nesreča, ki se v takem časovnem obdobju sicer morda niti ne zgodi. Namen teh preračunov je prav »izničenje« različne verjetnosti nesreč. Ponekod v državah članicah te preračune vplivov opredeljujejo kot povprečno letno izgubo zaradi določene nesreče. Podrobnejša pojasnila glede izvedbe preračuna in prikaza vplivov nesreče na ljudi ter gospodarskih in okoljskih vplivov in vplivov na kulturno dediščino ob drugačnem načinu upoštevanja verjetnosti oziroma ob upoštevanju teoretične verjetnosti v določenem časovnem obdobju za vse nesreče so objavljena v navodilu za pripravo ocen tveganja in zmožnosti obvladovanja tveganja nesreč. Dobljeni rezultati so pomembni predvsem za primerjave vplivov med posameznimi nesrečami, tudi v okviru državne ocene tveganj nesreč, objavijo pa se tudi v dodatnih matrikah tveganj nesreč.

Razlaga izvedbe prostorske razporeditve tveganja posameznih nesreč, ki se v veljavni uredbi imenuje Notranja kategorizacija tveganja, je prav tako podrobneje razložena v navodilu za pripravo ocen tveganja in zmožnosti obvladovanja tveganja nesreč.

Zelo pomembna pri pripravi ocen tveganja nesreč, zlasti pri nesrečah, ki predstavljajo tudi nesrečo z večdržavnimi čezmejnimi vplivi, je tudi uporaba in razdelava razpoložljivih scenarijev nesreč in analize scenarijev nesreč, pripravljenih na ravni Evropske unije na podlagi 10. člena Sklepa 1313/2013/EU.

Določbe člena omogočajo, da so v ocene tveganja posameznih nesreč vključene tudi druge vsebine, predvsem vsebine večdržavnih ocen tveganja posameznih nesreč ali tveganja več posameznih nesreč, s čezmejnimi vplivi iz 19. člena pa tudi ocene ogroženosti zaradi naravnih ali drugih nesreč, ki jih na ravni države pripravi ali pridobi Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje.

K 16. členu

Ta člen določa dodatne vsebine ocen tveganja posameznih nesreč, ki vključujejo predvsem vpliv podnebnih sprememb na pojavljanje in intenzivnost obravnavane nesreče. S podnebnimi spremembami se je namreč treba sprijazniti in spoprijeti, prav tako to velja za vplive podnebnih sprememb na spremembe pojavljanja in intenzivnosti nekaterih nesreč. Pri tem je pomembna tudi časovna opredelitev kratkoročnih, srednjeročnih in dolgoročnih podnebnih sprememb, pri čemer naj bi kratkoročne spremembe, če ne bo drugače določeno na evropski ravni, načeloma vključile obdobje do leta 2040, srednjeročno do leta 2070 in dolgoročno obdobje od leta 2071 do 2100 ob upoštevanju optimističnega, zmerno optimističnega in pesimističnega ali katerega drugega scenarija spreminjanja prihodnjega podnebja, če je to odvisno od obravnavane nesreče mogoče. Vse te spremembe se odražajo prek drugačnega, praviloma večjega obsega in strukture vplivov nesreč ter verjetnosti nesreč, kar je treba v oceni tveganja nesreče ustrezno oceniti, kot določa četrta alineja 4. točke prvega odstavka 15. člena in šesta alineja 5. točke prvega odstavka 15. člena te uredbe. Podrobneje je ta vsebina opredeljena v navodilu za pripravo ocen tveganja in zmožnosti obvladovanja tveganja nesreč. V njem bodo opredeljene tudi morebitne spremembe zgoraj omenjenega pristopa, če in ko bodo za Slovenijo na razpolago rezultati projekcij bodočega podnebja, povezani z uveljavitvijo poti skupnega družbeno-ekonomskega razvoja (*Shared Economic Pathways – SSP*).

K 17. členu

V tem členu so prvič natančneje pojasnjena merila tveganja nesreč, ki so enotna za vse nesreče. Podrobneje so pojasnjena v navodilu za pripravo ocen tveganja in zmožnosti obvladovanja tveganja nesreč.

K 18. členu

Pri pripravi ocen tveganja nesreč, kadar scenariji nesreče ali analize scenarijev nesreče obsegajo tudi območja zunaj Republike Slovenije, in pri pripravi ocen tveganja nesreč, ki spadajo med tveganja nesreč z večdržavnimi čezmejnimi vplivi, se podatki v oceni ustrezno uskladijo s sosednjimi državami, v skladu z obveznostmi, ki jih je Republika Slovenija sprejela v okviru mednarodnih organizacij oziroma z mednarodnimi pogodbami in z Evropsko komisijo. Predstavljena je tudi možnost, da se ocena ali del ocene pripravi skupaj s sorodnimi organi ene ali več sosednjih držav.

K 19. členu

V uvodnih izjavah Sklepa 1313/2013/EU Evropska komisija spodbuja sodelovanje pristojnih organov različnih držav pri pripravi ocen tveganj nesreč, pri katerih so mogoči čezmejni vplivi. Ta zamisel je v praksi zaradi različnih vzrokov (zgodovinskih, političnih, jezikovnih, podatkovnih, metodoloških, tehničnih, organizacijskih, pravnih ipd.) sicer teže uresničljiva. Take ocene obravnavajo eno ali več tveganj nesreč, Evropska komisija pa njihovo pripravo pogosto tudi financira ali sofinancira z namenskimi projekti. Veljavna uredba ne predvideva pristopov k pripravi tovrstnih ocen tveganj nesreč v Republiki Sloveniji.

S tem členom se uveljavljajo krovna, splošna načela k pristopu do sodelovanja in vloge deležnikov iz naše države pri pripravi tovrstnih ocen tveganj nesreč, pri katerih pri pripravi tovrstnih ocen sodelujejo ali imajo celo vodilno vlogo določeni organi naše države. Pri tem je treba upoštevati, da vsebina teh ocen praviloma ni enaka vsebini ocen tveganja nesreč, kot je predpisano s predlogom te uredbe. Dva takšna projekta (BORIS in NAMIRS) sta se zaključila konec leta 2022 oziroma spomladi 2024. S tem členom želimo tudi doseči, da bi pripravo ocen spremljali nosilci (če niso neposredno udeleženi), ki so pristojni za pripravo ocen tveganja in zmožnosti obvladovanja tveganja nesreč, ki bodo predmet večdržavne ocene tveganja ene ali več nesreč ali tveganja več posameznih nesreč s čezmejnimi vplivi. Zaželeno je še, da bi rezultate teh ocen, če bo mogoče, nosilci uporabili pri pripravi, dopolnjevanju in spreminjanju že pripravljenih ocen tveganja in zmožnosti obvladovanja tveganja nesreč.

K 20. členu

V tem členu je določena vsebina ocen zmožnosti obvladovanja tveganj nesreč. Pri tem so upoštevane smernice Evropske komisije za ocenjevanje zmožnosti obvladovanja tveganj nesreč iz leta 2015, ki jih je leta 2019 Evropska komisija sicer umaknila, kar pa ne pomeni, da jih države članice ne smejo več uporabljati.

Vse ocene zmožnosti obvladovanja tveganja nesreč, pripravljene v Republiki Sloveniji med letoma 2018 in 2020, pa tudi tiste, ki so bile dopolnjene leta 2023, so bile pripravljene na podlagi prej navedenih smernic Evropske komisije. Da bi bila tudi v prihodnosti omogočena primerjava rezultatov teh ocen med nesrečami in tudi primerjava v okviru posamezne nesreče, predlog uredbe predvideva nadaljnjo uporabo vsebin teh smernic, ki je sestavni del predloga uredbe. Gre za vprašalnik z 51 vprašanji, s katerim se ocenjujejo upravne, tehnične in finančne zmožnosti na področju ocenjevanja tveganj nesreč ter načrtovanja in izvajanja aktivnosti ter ukrepov za preventivo in pripravljenost ter za povzetek tega vprašalnika. Pri oblikovanju vsebin ocen zmožnosti obvladovanja tveganj nesreč so upoštevane tudi izkušnje, pridobljene pri pripravi ocen zmožnosti obvladovanja tveganj nesreč v Republiki Sloveniji med letoma 2018 in 2020, predvsem glede postopka numeričnega ocenjevanja posameznih vsebinskih sklopov teh ocen.

Člen določa, da je v ocene zmožnosti obvladovanja tveganja nesreč mogoče umestiti tudi predloge ukrepov za sistemsko ureditev obvladovanja tveganja nesreče na podlagi veljavnih politik, aktov in strateških dokumentov s področja obravnavanega tveganja nesreče ter druge vsebine, ki jih določajo posamezni predpisi in drugi akti, povezani z obvladovanjem tveganja posamezne nesreče. Ocena zmožnosti obvladovanja tveganja poplav na primer bo tako lahko vsebovala ali se navezovala na nacionalne vsebine, ki izhajajo iz evropskih direktiv, povezanih z vodami in poplavami. Te so v konkretnem primeru že prenesene v slovenski pravni sistem.

K 21. členu

Člen navaja opredelitev stopenj zmožnosti obvladovanja tveganja nesreč, kar se ugotavlja z ocenami iz prejšnjega člena. Opredeljene oziroma mogoče so štiri stopnje zmožnosti obvladovanj tveganja nesreč.

K 22. členu

Z 22. členom se določata vsebina in postopek priprave razvidov aktivnosti in ukrepov za preventivo in pripravljenost, ki so poleg drugih, zlasti dokumentov, ki izhajajo iz pristojnosti posameznih ministrstev glede načrtovanja in izvajanja ukrepov glede posameznih nesreč, podlaga za ocenjevanje zmožnosti obvladovanja tveganj nesreč. Predstavljajo enoten pregled načrtovanja ukrepov za obvladovanje tveganja za namene preventive in pripravljenosti ter izvajanja ukrepov za preventivo in pripravljenost iz pristojnosti ministrstev. Z razvidi ukrepov za preventivo in pripravljenost se ne posega v vsebino načrtovanja in izvajanja ukrepov v pristojnosti nekaterih ministrstev, temveč pomenijo enovit prikaz teh ukrepov za vse nesreče, s čimer je olajšana priprava ocen zmožnosti obvladovanja tveganja nesreč.

V razvidih se lahko navedejo tudi spletne povezave do podrobnejših vsebin, ki se navezujejo na vsebine razvidov. Pripravijo se v preglednici, ki je objavljena v navodilu za pripravo ocen tveganja in zmožnosti obvladovanja tveganja posameznih nesreč. Uporaba preglednice je obvezna. Kadar je načrtovanje in izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost posamezne nesreče v pristojnosti več ministrstev, morajo biti vsebine razvidov ukrepov za preventivo in pripravljenost usklajene med nosilci in sodelujočimi organi, lahko pa se pripravi tudi več razvidov ukrepov za preventivo in pripravljenost. Vsebinsko se razvidi ukrepov za preventivo in pripravljenost navezujejo na ocene zmožnosti obvladovanja tveganja nesreč, izpolnjen razvid ukrepov za preventivo in pripravljenost pa je tudi del priloge ocen tveganja in zmožnosti obvladovanja tveganja nesreč. Prav tako so razvidi ukrepov za preventivo in pripravljenost, ki so bili oziroma bodo pripravljene za nesreče s ključnim tveganjem, nesreče z majhno verjetnostjo, vendar hudimi vplivi, ter za nekatere nesreče z večdržavnimi čezmejnimi vplivi, pomembni tudi zato, ker bodo sestavni del vsebine poročila za Evropsko komisijo o obvladovanju tveganj nesreč.

Razvid ukrepov za preventivo in pripravljenost obravnavane nesreče je treba praviloma zagotoviti pred začetkom ocenjevanja zmožnosti obvladovanja tveganja obravnavane nesreče.

K 23. členu

V 23. členu predloga uredbe se ureja raven sprejemljivega tveganja nesreče, ki za državo predstavlja še sprejemljive izgube prek vplivov in verjetnosti nesreče ter vsebuje še sprejemljive vplive in stopnje vplivov na ljudi (število mrtvih, število ranjenih ali bolnih, število trajno preseljenih), višino škode, kot je določena z gospodarskimi in okoljskimi vplivi in vplivi na kulturno dediščino ter stopnjo teh vplivov, stopnjo političnih in družbenih vplivov ter sprejemljivo verjetnostjo nesreče. Opredeljeno je tudi ciljno obdobje, v katerem bi bilo zaželeno doseči ravni sprejemljivega tveganja nesreče. Ravni sprejemljivega tveganja posameznih nesreč so v primerjavi z merili tveganja nesreč, ki so enotna za vse nesreče, različne oziroma oblikovane za vsako nesrečo posebej. Določijo in uskladijo jih nosilci nesreč, predstavljajo pa pomembno vsebino za načrtovanje in izvajanje ukrepov iz pristojnosti posameznih ministrstev oziroma za cilje, ki naj bi bili v določenem času doseženi z izpopolnitvijo načrtovanja in izvajanja ukrepov za preventivo in pripravljenost iz pristojnosti posameznih ministrstev. Če je mogoče, nosilci s sodelujočimi organi uskladijo tudi časovne roke za izpolnitev teh ciljev.

K 24. členu

Vsebina tega člena je novost glede na vsebino veljavne uredbe. Člen ureja ugotavljanje in razlago stopenj dopustnosti tveganja nesreč ter določa štiri stopnje sprejemljivosti tveganja nesreč. Dopustnost tveganja nesreč je odvisna predvsem od ugotovljene stopnje tveganja v ocenah tveganja nesreč, v določenih primerih, ki so navedeni v tem členu, pa tudi od ugotovljene zmožnosti obvladovanja tveganja posameznih nesreč. Pri stopnji tveganja nesreč je treba upoštevati tako rezultate iz osnovnih matrik kot tudi rezultate dodatnih matrik tveganja nesreč, ki upoštevajo teoretično verjetnost posamezne nesreče oziroma nesreč v določenem časovnem obdobju (npr. 50 let). Vsebine tega člena ne gre zamenjevati z na prvi pogled podobno vsebino 21. člena. Sprejemljivo tveganje nesreče iz prejšnjega člena namreč predstavlja cilj, ki ga v določenem času v povezavi s to nesrečo želimo doseči z načrtovanjem in izvajanjem ukrepov za preventivo in pripravljenost ter z višjo ravnijo obvladovanja tveganja določene nesreče. Dopustnost tveganja nesreče pa na nek način predstavlja trenutno – današnje stanje obvladovanja tveganja določene nesreče ob upoštevanju tako velikosti tveganja kot tudi ugotovljene zmožnosti obvladovanja tveganja obravnavane nesreče.

K 25. členu

Ta člen določa vsebino državne ocene tveganj in zmožnosti obvladovanja tveganj nesreč. Ključna vsebina te ocene sta vsebini državne ocene tveganj nesreč in državne ocene zmožnosti obvladovanja tveganj nesreč, kot dva vsebinsko zaokrožena in samostojna dela državne ocene tveganj in zmožnosti obvladovanja tveganj nesreč.

Državna ocena tveganj in zmožnosti obvladovanja tveganj nesreč mora vključevati informacijske rešitve, ki omogočajo prenos podatkov in vključitev ocene v informacijsko-komunikacijski sistem državnega koordinacijskega organa.

K 26. členu

Določena je vsebina državne ocene tveganj nesreč. Večina vsebine te ocene izhaja iz vsebin ocen tveganja nesreč. V državni oceni tveganj nesreč morajo biti vključene tudi vsebine, neposredno povezane s podnebnimi spremembami, ki jih zagotovi organ, pristojen za podnebne spremembe, in podatki o vplivih podnebnih sprememb na posamezne nesreče iz ocen tveganja nesreč. Državna ocena tveganj nesreč lahko, če je treba, vsebuje tudi druge vsebine.

K 27. členu

Določena je vsebina, ki jo vsebuje državna ocena zmožnosti obvladovanja tveganj nesreč. Večina vsebine te ocene izhaja neposredno iz vsebin ocen zmožnosti obvladovanja tveganja nesreč.

K 28. členu

Ta člen omogoča, da samoupravna lokalna skupnost lahko pripravi ocene tveganja in zmožnosti obvladovanja tveganja nesreč tudi za druge nesreče, za katere meni ali ugotovi, da zanj predstavljajo pomembna tveganja nesreč in ki obenem niso navedene v Prilogi predloga uredbe. Prav tako ta člen predvideva možnost sodelovanja samoupravnih lokalnih skupnosti pri pripravi čezmejnih ocen tveganja ene ali več nesreč s čezmejnimi vplivi iz 19. člena te uredbe.

K 29. členu

Člen določa pristojnosti za sprejem ocen tveganj in zmožnosti obvladovanja tveganj nesreč. Na lokalni ravni so to župani, na ravni nosilcev ocen tveganja in zmožnosti obvladovanja tveganja nesreč ministri, za raven državne ocene tveganj in zmožnosti obvladovanja tveganj nesreč pa Vlada Republike Slovenije.

K 30. členu

Ta člen določa, da nosilci omogočijo sodelovanje zainteresirane javnosti pri pripravi, spreminjanju in dopolnjevanju ocen tveganja in zmožnosti obvladovanja tveganja nesreč z javno predstavitvijo ne le predlogov ocen tveganja in zmožnosti obvladovanja tveganja nesreč, temveč tudi predlogov sprememb in dopolnitev, in sicer na spletu.

Sodelovanje javnosti, na primer pri pripravi ocen tveganj nesreč, predvidevajo tudi smernice Evropske komisije, ki obravnavajo ocenjevanje tveganj nesreč.

K 31. členu

Ob upoštevanju smernic Evropske komisije za ocenjevanje tveganj nesreč in slovenske zakonodaje je s to določbo zagotovljena javnost ocen tveganj in zmožnosti obvladovanja tveganj nesreč.

K 32. členu

Ta člen določa roke za dopolnjevanje in spreminjanje ocen tveganja in zmožnosti obvladovanja tveganja nesreč. Ocene tveganja in zmožnosti obvladovanja tveganja nesreč je treba obdobjno pregledovati in jih tudi dopoljevati ali spreminjati, kar je pomembno z vidika enega izmed podciljev v okviru prvega cilja Unije za odpornost na nesreče na področju civilne zaščite. Pri dopolnjevanju ali spreminjanju ocen se morajo upoštevati nova strokovna spoznanja in izkušnje, pridobljeni na področju obvladovanja tveganja nesreč iz preteklega obdobja.

Pogostost dopolnjevanja in spreminjanja ocen je odvisna od vrste nesreče (nesreča s ključnim tveganjem, nesreča z majhno verjetnostjo, vendar hudimi vplivi, nesreča z večdržavnimi čezmejnimi vplivi) ter od ugotovljene stopnje tveganja nesreče in stopnje dopustnosti tveganja nesreče.

Najpogosteje, vsaka tri leta, se dopolnjujejo ali spreminjajo ocene tveganja in zmožnosti obvladovanja tveganja nesreč, ki predstavljajo ključna tveganja nesreč, tveganja nesreč z majhno verjetnostjo, vendar hudimi vplivi, ter ocene tveganja in zmožnosti obvladovanja tveganja nesreč, ki predstavljajo na ravni Evropske unije določene nesreče z večdržavnimi čezmejnimi vplivi in je obenem zanje v Republiki Sloveniji ugotovljena zelo velika (4.) stopnja tveganja nesreče ali nedopustna (4.) stopnja dopustnosti tveganja nesreče. Tako se zagotavljajo ustrezni viri za izvajanje poročanja Evropski komisiji o obvladovanju tveganj nesreč, ki se izvaja vsaka tri leta.

Ocene tveganja in zmožnosti obvladovanja tveganja nesreč za preostale nesreče se dopolnjujejo ali spreminjajo vsakih šest ali devet let.

Določbe tega člena se smiselno uporabljajo tudi pri dopolnjevanju ali spreminjanju ocen tveganja in zmožnosti obvladovanja tveganja nesreč samoupravnih lokalnih skupnosti.

K 33. členu

Ta člen določa dopolnjevanje državne ocene tveganj in zmožnosti obvladovanja tveganj nesreč, ki se dopolnjuje vsaka tri leta, ter skupnih ocen tveganj in zmožnosti obvladovanja tveganj nesreč na lokalni ravni, ki se, če jih samoupravne lokalne skupnosti pripravljajo, praviloma dopolnjujejo vsakih šest let.

K 34. členu

Ta člen določa nesreče, o katerih se s poročilom o obvladovanju tveganj nesreč (poročilom za Evropsko komisijo) poroča Evropski komisiji. To so nesreče s ključnim tveganjem, nesreče z majhno verjetnostjo, vendar hudimi vplivi, in na ravni Evropske unije usklajene nesreče z večdržavnimi čezmejnimi vplivi, za katere obstajajo ocene tveganja in zmožnosti obvladovanja tveganja nesreč in je zanje v Republiki Sloveniji ugotovljena velika (3.) ali zelo velika (4.) stopnja tveganja ali pogojno nedopustna (3.) ali nedopustna (4.) stopnja dopustnosti tveganja.

Za pripravo poročila je odgovoren državni koordinacijski organ. Poročilo sprejme Vlada Republike Slovenije.

K 35. členu

Ta člen natančno določa vsebine poročila za poročanje Evropski komisiji. Glede vsebine poročila člen sledi vsebini Sklepa 1313/2013/EU in v znatni meri tudi smernicam Evropske komisije za poročanje o obvladovanju tveganj nesreč, po drugi strani pa upošteva razpoložljive vire podatkov, ki so na nacionalni ravni na voljo za pripravo tega poročila. Uporaba prej omenjenih smernic sicer ni obvezujoča.

V členu je tudi natančno določeno, kateri nacionalni viri podatkov se uporabijo pri pripravi poročila za Evropsko komisijo in kdo jih mora zagotoviti.

Pri pripravi vsebin poročila za Evropsko komisijo državni koordinacijski organ sodeluje s pristojnimi nosilci in sodelujočimi organi, ki morajo zagotoviti vsebine iz svoje pristojnosti.

Vsebina teh poročil je deloma lahko tudi eden izmed virov za poročanje Evropski komisiji (DG REGIO) o izpolnjevanju omogočitvenih pogojev za pridobitev finančnih sredstev Evropske unije na področju obvladovanja tveganj nesreč (kohezijski skladi, strukturni skladi).

K 36. členu

Poročilo za Evropsko komisijo se praviloma pripravi vsaka tri leta. Glede na okoliščine, povezane z večjimi spremembami vsebin, ki izhajajo iz te uredbe, z ugotovljenimi spremembami stopnje tveganja posameznih nesreč in podobnim, ali na zahtevo Evropske komisije lahko Vlada Republike Slovenije s spremembami in dopolnitvami uredbe za poročanje določi tudi dodatne roke.

K 37. členu

Vsebina tega člena okvirno določa postopek priprave Poročila o stanju na področju obvladovanja tveganj nesreč v primeru, če bi zaradi novih potreb Evropska komisija pripravila nova ali spremenila trenutno uporabljana izhodišča, dokumente in vsebino, ki jo je treba upoštevati pri pripravi poročila, in sicer v času od uveljavitve novih izhodišč, dokumentov in vsebin oziroma spremembe sedanjih do njihove umestitve v to uredbo.

K 38. členu

V predlogu uredbe se opredeljuje strokovni nadzor priprave ocen tveganja in zmožnosti obvladovanja tveganja nesreč. Nosilci, praviloma torej pristojna ministrstva, v okviru svojih pristojnosti nadzorujejo

ustreznost in usklajenost priprave, dopolnjevanja in spreminjanja teh ocen, predvsem z vidika tega, ali so v ocenah vse potrebne vsebine (ne pa sama vsebina), ali se je pri aktivnostih upoštevala določba, ki npr. govori o ustanovitvi operativne delovne skupine, ali se pri pripravi, dopolnjevanju in spreminjanju ocen spoštujejo roki, določeni v uredbi, ali so ocene urejene z vidika lektorskega pregleda in zagotovitve dostopnosti vsem uporabnikom v skladu z Zakonom o dostopnosti spletišč in mobilnih aplikacij (Uradni list RS, št. 30/18, 95/21 – ZInfV-A, 189/21 – ZDU-1M in 18/23 – ZDU-1O) ipd.

K 39. členu

V tem členu so določeni roki priprave, dopolnitev in spreminjanja ocen tveganj in zmožnosti obvladovanja tveganj nesreč.

Prav tako je določen rok, do katerega morajo nosilci že pripravljene ocene tveganja posameznih nesreč in ocene zmožnosti obvladovanja tveganja posameznih nesreč v skladu z vsebinskimi določbami predloga te uredbe preoblikovati v ocene tveganja in obvladovanja tveganja nesreč.

Določen je tudi rok za pripravo in posredovanje poročila za prvo poročanje Evropski uniji po predlogu te uredbe, in to je 31. december 2026.

Šesti odstavek tega člena omogoča tudi določanje dodatnih rokov poročanja glede na okoliščine, kar pa naj sicer ne bi bila običajna praksa.

Roki so določeni zato, da se zagotovi izpolnjevanje obveznosti, ki izhajajo iz točk (a), (b), (c) in (d) prvega odstavka 6. člena Sklepa 1313/2013/EU .

K 40. členu

S tem členom se državnemu koordinacijskemu organu nalaga rok, do katerega mora pripraviti navodilo za pripravo ocen tveganja in zmožnosti obvladovanja tveganja nesreč iz drugega odstavka 13. člena te uredbe ter vsebine za izpolnitev vprašalnika iz 7. in 8. točke prvega odstavka 35. člena te uredbe za pripravo poročila za Evropsko komisiji iz 34. člena te uredbe.

K 41. členu

Z dnem uveljavitve predloga uredbe preneha veljati Uredba o izvajanju Sklepa 1313/2013/EU (Uradni list RS, št. 62/14 in 13/17).

K 42. členu

Ta uredba začne v skladu s splošnim uveljavitvenim rokom veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.